

Koncepcia rozvoja cestovného ruchu destinácie Trenčín región na obdobie 2020 - 2024

Zodpovedný riešiteľ za analytickú časť dokumentu: doc. Ing. Anna Micháľková, PhD., EU v Bratislave

Zodpovedný riešiteľ za návrhovú časť dokumentu : doc. Ing. Viera Kubičková, PhD. ,EU v Bratislave

Ďalší riešitelia: Ing. Monika Krošláková, PhD., Ing. Jozef Gáll, Ing. Martina Naňáková

Fotografie: archív KOČR Trenčín región, Stanislav Hladký, Ľuboš Balažovič

OBSTARÁVATEĽ

Trenčín región KOČR

K dolnej stanici 7382/20A

911 01 Trenčín

SPRACOVATEĽ

MNFORCE, s. r. o.

Einsteinova 11

851 01 Bratislava

*Projekt realizovaný s finančnou podporou
Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.*

MINISTERSTVO

DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Úvod	2
1. Analýza súčasného stavu a vývoja cestovného ruchu destinácie Trenčín región	3
1.1 Plnenie strategického dokumentu rozvoja CR v predchádzajúcom období.....	3
1.2 Stav a vývoj kapacít a výkonov cestovného ruchu v destinácii	6
1.3 Ponuka subregiónov územia TSK.....	14
Subregión Trenčín a okolie	14
Subregión Horná Nitra.....	17
Subregión Horné Považie	22
Subregión Myjava a Nové Mesto nad Váhom	25
1.4 Analýza marketingu a komunikácie KOČR Trenčín región.....	28
1.5 Analýza návštevníkov TSK.....	32
1.6 Produktové línie	40
1.7 SWOT analýza	45
2 Návrhová časť koncepcie rozvoja cestovného ruchu destinácie Trenčín región	48
Hlavné ciele rozvoja, nosné regionálne produkty pre nosné cieľové skupiny, mediálna stratégia a kampaň pre posilnenie značky Trenčín región.	48
Literatúra	62
Prílohy.....	64

Úvod

Spracovanie koncepcie rozvoja cestovného ruchu v destinácii Trenčín región na roky 2020-2024 nadväzuje na dokument Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov (TSK,2014). Nový predkladaný analytický a strategický dokument vznikol na základe požiadavky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trenčín región a bol vytvorený v priebehu decembra 2019. Autori sa opierajú o výročné správy KOČR Trenčín región a jednotlivých oblastných organizácií cestovného ruchu pôsobiach v regióne ako aj strategických dokumentov miest a obcí, ich webových portálov a ďalších zdrojov. Okrem toho boli realizované primárne prieskumy, a to dopytovanie u regionálnych aktérov cestovného ruchu, primárny prieskum návštevníkov regiónu a terénne zisťovania ohľadne ponuky cestovného ruchu v jednotlivých subregiónoch.

Pri analýze kapacít a výkonov v cestovnom ruchu na území TSK sledujeme aktuálne údaje a ich vývoj najmä od roku 2014 vzhľadom na obdobie zachytené v predchádzajúcom analytickom dokumente a zároveň tento rok je východiskový pre porovnávanie vývoja po vzniku KOČR v roku 2015.

Územie Trenčianskeho samosprávneho kraja tvorené deviatimi okresmi vnímame najmä cez vyprofilované subregióny cestovného ruchu, a to Región Trenčín a okolie (okres Trenčín a Ilava), Horná Nitra – Bojnice (okres Prievidza, Bánovce, Partizánske), Región Myjava a Nové Mesto n. V. (okres Myjava a Nové Mesto n.V.), Horné Považie (Púchov, Považská Bystrica).

1. Analýza súčasného stavu a vývoja cestovného ruchu destinácie Trenčín región

Rozvoj destinácie Trenčín región organizačne zabezpečuje jedna krajská organizácia destinačného manažmentu KOČR Trenčín región a štyri oblastné organizácie cestovného ruchu, a to OOCR Trenčín a okolie, OOCR Región Horná Nitra-Bojnice, OOCR Región Horné Považie, OOCR Trenčianske Teplice. Všetky oblastné organizácie majú vypracované strategické dokumenty rozvoja cestovného ruchu a čerpajú dotácie v rámci podpory destinačného manažmentu. V rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja pôsobí v súčasnosti 16 turistických informačných centier – Trenčín, Dohňany, Považská Bystrica, Prievidza, Stará Turá, Nemšová, Handlová, Nové Mesto n.V., Púchov, Pruské, Trenčianske Teplice, Lazy pod Makytou, Dubnica n.V., 2 centrá v Bánovciach n. B. a Myjava. Časť územia nie je pokryté oblastnou organizáciou cestovného ruchu, ide najmä o územie okresu Myjava a Nové Mesto nad Váhom, ktoré tvoria z hľadiska cestovného ruchu určitý homogénny celok. Z hľadiska miest členom žiadnej OOCR na území TSK nie je Ilava, Dubnica n. V., Nová Dubnica, Myjava, Brezová pod Bradlom, Nové Mesto n. V., Stará Turá, Nemšová, Partizánske, Bánovce n. B. a Púchov.

1.1 Plnenie strategického dokumentu rozvoja CR v predchádzajúcom období

V dňoch 2.12. 2019 – 6.12. 2019 bol uskutočnený primárny prieskum medzi aktérmi cestovného ruchu v TSK za účelom identifikovať:

- A. intenzitu uskutočnených aktivít v rámci opatrení a priorít stanovených v materiáli „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“ v období rokov 2016-2019
- B. dôvody nerealizovania aktivít
- C. prioritné činnosti KOČR pre nasledujúce obdobie
- D. nosné skupiny účastníkov cestovného ruchu v TSK pre nadchádzajúce obdobie
- E. nosné produkty cestovného ruchu v TSK pre nadchádzajúce obdobie

Výsledky primárneho prieskumu

- A. Intenzita uskutočnených aktivít v rámci opatrení a priorít stanovených v materiáli „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“ v období rokov 2016-2019

Relevantní aktéri CR sa v sledovanom období venovali nasledujúcim aktivitám. Poradie je zostavené zostupne, pričom poradie definuje intenzita vyjadrená ako rozdiel počtu realizovaných aktivít v rôznych štádiách realizácie a počtu nerealizovaných aktivít. Na prvom mieste je tak umiestnená aktivita s najvyššou intenzitou uskutočnených aktivít:

1. Vydanie propagačných materiálov pre domácich a zahraničných návštevníkov v jazykových mutáciách

2. Zostavenie kalendára podujatí v regióne
3. Spolupráca s OOCR, KOOR a inými inštitúciami cestovného ruchu;
Podpora ľudových remesiel a tradícií
4. Ponuka kurzov na získanie zručností v oblasti kultúrneho dedičstva;
Účasť na výstavách, veľtrhoch cestovného ruchu, prezentácia regiónu doma aj v zahraničí
5. Vytváranie balíčkov pre turistov
6. Podpora rozvoja nosných foriem cestovného ruchu
7. Budovanie a značenie nových cykloturistických trás

Ďalej uvádzame poradie aktivít, ktoré zaznamenali negatívny výsledok vyjadrenej intenzity, to znamená, že v sledovanom súbore sa aktivite nevenovala väčšina respondentov. Zoznam je uvedený zostupne, na prvom mieste je umiestnená aktivita s najnižšou intenzitou realizácie.

1. Oživenie hipoturistiky
2. Podpora investičných projektov orientovaných na zlepšenie dopravnej dostupnosti zariadení cestovného ruchu v TSK a atraktivít;
Podpora podnikateľských subjektov pri zavádzaní systémov kvality v zariadeniach cestovného ruchu a ich pravidelné hodnotenie v spolupráci s profesijnými združeniami
3. Zhotovenie a osadenie jednotného medzinárodného značenia;
Rozvoj turistických informačných kancelárií;
Podpora vidieckej gastronómie a kuchyne;
Zavedenie regionálnej značky kvality
4. Využívanie existujúcich cyklotrás (monitoring využívania cyklotrás)
5. Budovanie infraštruktúry súvisiacej so strediskami a zariadeniami cestovného ruchu;
Propagácia siete cyklotrás;
Tvorba produktov pre cykloturistiku (mapy, oddychové miesta...)

B. Dôvody nerealizovania aktivít

Medzi najčastejšie dôvody nerealizovania aktivít v rámci opatrení a priorít stanovených v materiáli „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“ v období rokov 2016-2019 možno uviesť nasledujúce:

- Odlišnosť v oblastiach záujmu
- Špecifická činnosť respondenta
- Priorita realizácie aktivít podľa vlastnej koncepcie rozvoja
- Neprehľadnosť a rastúce nároky realizácie projektov v rámci cezhraničnej spolupráce (administrácia a proces verejného obstarávania)
- Finančné problémy realizácie
- Absentujúce podmienky iného ako finančného charakteru

C. Prioritné činnosti KOČR pre nasledujúce obdobie

Respondenti určili za kľúčové činnosti KOČR pre nadchádzajúce obdobie nasledujúce, pričom uvádzame 5 najpočetnejších odpovedí:

- tvorba a realizácia marketingu a propagácie cestovného ruchu pre svojich členov doma a v zahraničí,
- podpora kultúrneho, spoločenského a športového života a zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva,
- podpora a vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území Trenčianskeho samosprávneho kraja,
- presadzovanie trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu tak, aby sa chránilo a zachovávalo životné prostredie a rešpektoval sa spôsob života miestneho obyvateľstva a vlastnícke práva,
- spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sa podieľajú na plnení úloh cestovného ruchu, s orgánmi Trenčianskeho samosprávneho kraja a s organizáciami pôsobiacimi na území kraja v otázkach cestovného ruchu,

D. Nosné skupiny účastníkov cestovného ruchu v TSK pre nadchádzajúce obdobie

Tab. 1 Nosné skupiny účastníkov cestovného ruchu v TSK pre nadchádzajúce obdobie

NCS* podľa formy CR	NCS podľa sociálneho aspektu	NCS podľa geografického aspektu
1. návštevník zameraný na poznávanie (kultúra, história, vidiek a folklór)	1. rodiny s deťmi	1. Slováci; Česi
2. pasívny návštevník (kúpeľný hosť, wellness)	2. seniori	2. turisti z EÚ (mimo SR, ČR)
3. návštevník vyhľadávajúci zábavu (podujatia, gastronómia)	3. deti školského veku do 15 rokov; jednotlivci (mladí ľudia a ľudia v produktívnom veku); starí rodičia s vnúčatami	
4. aktívny návštevník (turista, cykloturista, lyžiar a pod.)	4. mládež a študenti do 26 rokov; partnerské dvojice	
5. návštevník vyhľadávajúci obchod a vzdelávanie (pracovné aktivity, konferencie, workshopy)		
6. aktívni športovci		

Zdroj: vlastný výskum, *NCS- nosné cieľové skupiny

E. Nosné produkty cestovného ruchu v TSK pre nadchádzajúce obdobie:

1. Pobyt v kúpeľoch a wellness
Kultúrno-historické atraktivity
2. Pešia turistika
Folklór a tradície
3. Vidiek a agroaktivity
4. Pobyt na termálnych kúpaliskách; spoločenské akcie; cykloturistika; golf; lov zveri a rybolov; výstavníctvo a konferencie

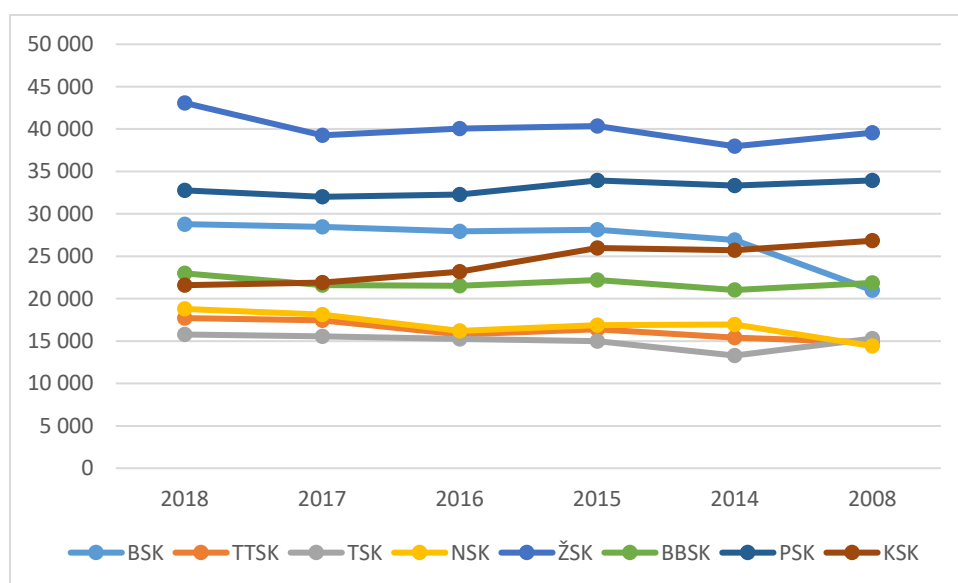
Produkty, ktoré respondenti nepovažujú za nosné pre nasledujúce obdobie:

- lyžovanie a zimné športy
- vodné športy
- motoristický šport
- podpora ekológie, dobrovoľná práca
- religiózny cestovný ruch
- adrenalínový šport (lietanie)
- gastronómia a vínný cestovný ruch

1.2 Stav a vývoj kapacít a výkonov cestovného ruchu v destinácii

Destinácia Trenčín región rozkladajúca sa na území Trenčianskeho samosprávneho kraja je jednou z ôsmich destinácií pôsobiach na úrovni krajov v SR. Pozíciu destinácie Trenčín región posudzujeme na základe dvoch vybraných ukazovateľov, a to z hľadiska kapacít vyjadrených počtom lôžok a výkonov vyjadrených počtom prenocovaní. Nasledujúce grafy prehľadne uvádzajú aktuálnu situáciu v krajoch a zároveň stav v roku 2008 ako aj vývoj od roku 2014 až do súčasnosti za jednotlivé roky. Čiastkové údaje sú uvedené v prílohách.

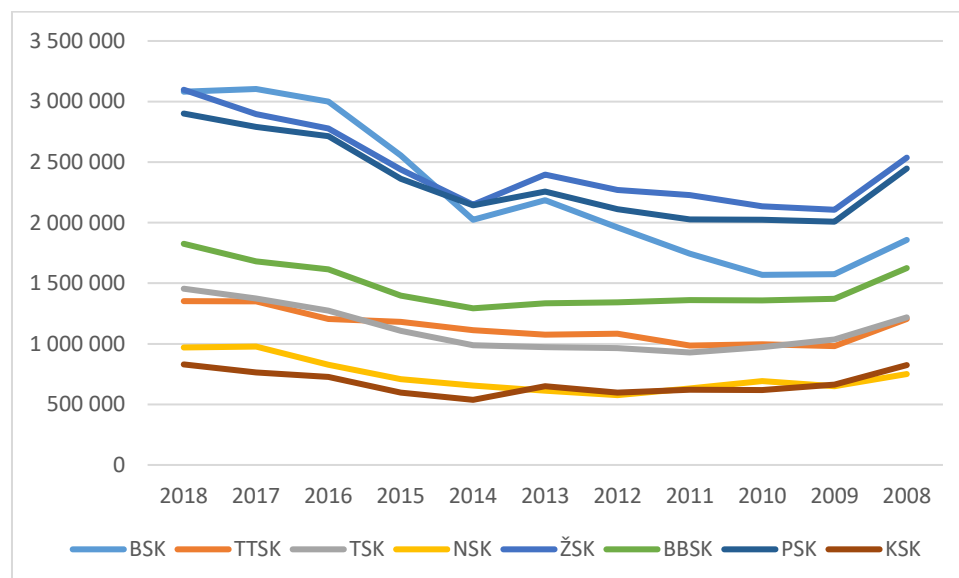
Graf 1 Vývoj počtu lôžok v TSK v porovnaní s jednotlivými krajmi SR

Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Na základe dát ŠÚ SR je zrejmé, že TSK disponovala za sledované roky najnižším počtom lôžok, nízke kapacity majú aj TTSK a NSK. Destinácia Trenčín región disponoval v roku 2018 celkovo 15 774 lôžkami, pritom na území pôsobí 326 ubytovacích zariadení (234 ubytovacích zariadení v roku 2014). V TSK sa oproti roku 2008 výrazne kapacity kraja vyjadrené počtom lôžok v roku 2018 nezvýšili. Aktuálne v porovnaní s rokom 2008 sa koeficient pohybuje na úrovni 1,03 (teda v roku 2018 pracuje kraj s počtom lôžok len o 3% vyššou ako v roku 2008). Od roku 2014 ale vzrástol evidovaný počet lôžok o 2483 (nárast o 19%), nakoľko od roku 2008 došlo k zníženiu počtu evidovaných lôžok. Najväčší nárast bol zaznamenaný medzi rokmi 2015/2014 a následne každoročne zhruba rovnaké minimálne nárasty. SR disponuje v roku 2018 s lôžkovými kapacitami o 7% vyššími ako v roku 2008, v porovnaní s rokom 2014 o 6% vyššími. Situácia v TSK sa od roku 2015 výrazne nemení, kraj pracuje v podstate s relatívne stabilnými ubytovacími kapacitami. Znamená to, že dosahované zvyšovanie počtu prenocovaní nie je v dôsledku zvyšovania počtu lôžok, ale je prejavom vyššieho využívania ubytovacích kapacít kraja.

Graf 2 Vývoj počtu prenocovaní v TSK v porovnaní s jednotlivými kraji SR

Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Čo sa týka vývoja počtu prenocovaní v krajoch Slovenska, napriek najnižšej lôžkovej kapacite v TSK, kraj v roku 2018 dosiahol vyšší počet prenocovaní ako niektoré iné kraje Slovenska. V roku 2018 bolo dosiahnutých v TSK 1, 45 mil. prenocovaní, pričom na jeho území prenocovalo 370 034 návštevníkov. Trend vývoja počtu prenocovaní je zhruba rovnaký ako u ostatných krajov. V TSK sa oproti roku 2008 zvýšil počet prenocovaní o 19,5%, pritom v dôsledku krízového obdobia pri porovnaní s rokom 2014 išlo o zvýšenie až 47%. Priemerný medziročný rast medzi rokmi od roku 2014 až po rok 2018 je zhruba 10%. Od roku 2014 možno v TSK pozorovať stabilný pozitívny vývoj, pričom najvyšší medziročný rast bol zaznamenaný v období 2016/2015.

Z uvedených dát je zrejmé, že TSK dosahuje najlepšie výsledky vo využití lôžkovej kapacity v porovnaní s ostatnými kraji Slovenska. Za rok 2018 dosiahol 25% využitie lôžkovej kapacity, pričom ostatné kraje dosiahli nižšie výsledky uvedené v tabuľke.

Tab. 2 Využitie lôžkovej kapacity dosiahnuté v TSK v porovnaní s jednotlivými kraji Slovenska, rok 2018

BSK	29%	ŽSK	20%
TTSK	21%	BBSK	22%
TSK	25%	PSK	24%
NK	14%	KSK	10%

Zdroj: prepočty na základe údajov ŠÚ SR, 2019

Tab. 3 Ubytovacie kapacity v jednotlivých okresoch kraja, v počte lôžok za roky 2014-2018

	2018	2017	2016	2015	2014	2008
Trenčiansky kraj	15 774	15 534	15 259	14 981	13 291	15 274
Okres Bánovce nad Bebravou	283	271	195	232	179	490
Okres Partizánske	402	326	294	288	286	332
Okres Prievidza	4 447	5 360	5 520	5 300	4 856	5 901
Horná Nitra	5132				5321	
Okres Myjava	424	342	289	778	772	474
Okres Nové Mesto nad Váhom	1 905	1 732	1 513	1 417	1 201	1 026
Myjava a Nové Mesto n. V.	2329				1973	
Okres Považská Bystrica	1 366	1 313	1 193	986	967	1 311
Okres Púchov	1 858	1 607	1 628	1 425	1 149	1 164
Horné Považie	3 224				2116	
Okres Trenčín	4 500	4 141	4 187	4 116	3 316	3 767
Okres Ilava	589	442	440	439	565	809
Trenčín a okolie	5 089				3 881	

Zdroj: spracované na základe údajov ŠÚ SR, 2019

Najväčšiu kapacitu lôžok z okresov má okres Trenčianske Teplice a Bojnice, tieto okresy tvoria spolu takmer 27% celkového počtu lôžok kraja, spolu s okresom Trenčín takmer 36%. Ak sa pozrieme na subregióny, najväčším počtom lôžok aktuálne disponuje Horná Nitra, aj keď jej kapacity oproti roku 2014 poklesli. Nasleduje Trenčín a okolie, ktorého naopak kapacity v roku 2018 oproti roku 2014 narástli až o tretinu. Nárast kapacít zaznamenali aj ostatné dva subregióny. Najnižším počtom lôžok disponuje subregión Myjava a Nové Mesto n.V.

Tab. 4 Počet prenocovaní v jednotlivých okresoch kraja za roky 2014-2018

	2018	2017	2016	2015	2014	2018/2014	2008
Trenčiansky kraj	1 454 952	1 374 363	1 274 486	1 108 518	987 153	1,5	1 217 739
Okres BN	15 004	19 490	14 768	7 369	5 312	2,8	17 449
Okres PE	21 612	7 466	5 826	5 596	6 536	3,3	13 363
Okres PD	410 304	409 718	382 146	388 520	338 792	1,2	443 472
Horná Nitra	446 920	436 674	402 740	401 485	350 640	1,3	474 284
Okres MY	17 081	13 654	13 151	15 260	14 730	1,2	27 772
Okres NM	86 804	67 126	61 694	41 401	36 232	2,4	44 787
Myjava a Nové M n.V	103 885	80 780	74 845	56 661	50 962	2,0	72 559
Okres PB	99 759	87 401	59 803	37 397	41 946	2,4	61 996
Okres PU	233 769	201 010	192 193	160 995	144 936	1,6	109 359
Horné Považie	333 528	288 411	251 996	198 392	186 882	1,8	171 355
Okres TN	543 218	547 896	521 496	432 614	390 470	1,4	466 901
Okres IL	27 401	20 602	23 409	19 366	8 199	3,3	32 640
Trenčín a okolie	570 619	568 498	544 905	451 980	398 669	1,4	499 541

Zdroj: spracované na základe údajov ŠÚ SR, 2019

Najväčšie výkony merané počtom dosiahnutým prenocovaní, viac ako tretinu, zaznamenal v roku 2018 okres Trenčín (37%), nasledovaný je okresom Prievidza (28%), tieto okresy dosahujú spolu viac ako dve tretiny výkonov kraja. Na ďalšom mieste s väčším odstupom je okres Púchov. Ak sa pozrieme na subregióny, najväčší počet prenocovaní dosahuje od roku 2015 Trenčín a okolie (39%). Nasleduje Horná Nitra (31%). Všetky subregióny od roku 2014 zaznamenali vysoké nárasty počtu prenocovaní, najvyšší nárast dosiahol okres Ilava a Partizánske, v rámci subregiónov ide o subregión Myjava a Nové Mesto n. V. Všetky regióny s výnimkou Hornej Nitry vysoko presiahli úroveň roku 2008.

Tab. 5 Výkony v jednotlivých okresoch kraja za rok 2018

Okres	Počet návštevníkov	Počet prenocovaní	Priemerný počet prenocovaní
Bánovce n. B	3 800	15 004	3,9
Partizánske	9 296	21 612	2,3
Prievidza	87 892	410 304	4,7
Myjava	8 027	17 081	2,1
Nové Mesto n.V.	28 895	86 804	3,0
Považská Bystrica	19 194	99 759	5,2
Púchov	46 062	233 769	5,1
Trenčín	146 907	543 218	3,7
Ilava	9 961	27 401	2,8

Zdroj: spracované na základe údajov ŠÚ SR, 2019

Priemerný počet prenocovaní dosiahnutých v rámci TSK na 1 návštevníka je 3,9 noci v roku 2018 (v SR takmer 2,8 noci), pri zahraničných návštevníkoch je to v TSK 3,5 noci (v SR 2,5 noci). Domáci návštevníci v TSK prenocujú zhruba 4,1 noci (v SR ide o 2,9 noci). Celkove teda možno povedať, že v ukazovateli priemerný počet prenocovaní dosahuje kraj nadpriemerné hodnoty. Čo sa týka okresov, najvyšší priemerný počet prenocovaní dosahuje okres Považská Bystrica (až 5,2 noc), nasledovaný okresom Púchov a Prievidza.

Tab. 6 Štruktúra návštevníkov a prenocovaní na území TSK, rok 2018

	Počet návštevníkov	Počet prenocovaní	Priemerný počet prenocovaní
domáci CR	259 800	1 071 186	4,1
zahraničný CR	110 234	383 766	3,5
spolu	370 034	1 454 952	3,9

Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Územie TSK navštevujú predovšetkým obyvatelia Slovenska. Ide o takmer 260 tis. ubytovaných turistov, čím tvoria až 70% návštevníkov kraja. Silný domáci cestovný ruch, aj keď v menšej miere, má aj Slovensko ako také, domáci cestovný ruch tvorí 60%. Kraj navštívi celkovo 110 234 zahraničných ubytovaných turistov, pritom najviac prichádzajú obyvatelia Českej republiky, až 47 tis. návštevníkov (43% zo zahraničnej návštevnosti), s veľkým odstupom ide o návštevníkov z Nemecka (takmer 16 tisíc, čo tvorí 14%) a s výrazným odstupom ide o návštevníkov z Poľska a Rakúska, nasleduje Srbsko a Maďarsko. Štruktúra zahraničných návštevníkov podľa krajiny trvalého bydliska z hľadiska ich počtu je uvedená v prílohe.

Čo sa týka počtu prenocovaní, najdôležitejšou klientelou sú návštevníci opäť zo Slovenska (zhruba 1 mil. prenocovaní), s veľkým odstupom nasleduje Česká republika (133 tis. prenocovaní), Srbsko (56 tis. prenocovaní), Nemecko (44 tis. prenocovaní) a s výrazným odstupom od týchto krajín nasleduje Rakúsko, Ukrajina, Bulharsko a Poľsko. Oproti destinácii Slovensko ako takej ide o čiastočne o inú štruktúru návštevnosti.

Tab. 7 Štruktúra návštevníkov TSK z hľadiska trvalého pobytu podľa počtu prenocovaní v roku 2018

Krajina trvalého pobytu	Počet prenocovaní	Krajina trvalého pobytu	Počet prenocovaní
Trenčiansky kraj	1 454 952	Macedónsko	485
Albánsko	25	Maďarsko	6 217
Argentína	78	Malajzia	57
Austrália	376	Malta	71
Belgicko	1 455	Maroko	234
Bielorusko	788	Maurícius	4
Bosna a Hercegovina	154	Mexiko	485
Brazília	116	Moldavsko	43
Bulharsko	17 241	Nemecko	43 676
Cyperská republika	81	Nórsko	600
Česká republika	132 955	Nový Zéland	53
Čierna Hora	151	Oceánia	2
Čínska ľudová republika	2 443	Omán	31
Dánsko	939	Ostatné africké štáty	1 545
Dominikánska republika	7	Ostatné americké štáty	159
Egypt	333	Ostatné ázijské štáty	1 125
Estónsko	547	Ostatné európske štáty	236
Fínsko	730	Poľsko	14 489
Francúzsko	4 280	Portugalsko	732
Grécko	233	Rakúsko	19 264
Holandsko	5 226	Rumunsko	5 198
Hongkong	6	Rusko	7 962
Chorvátsko	3 226	Saudská Arábia	384

India	1 869	Singapur	7
Indonézia	36	Slovenská republika	1 071 186
Írsko	542	Slovinsko	2 776
Island	132	Spojené arabské emiráty	86
Izrael	859	Spojené kráľ. VB a Sev. Írska	3 859
Japonsko	1 283	Spojené štáty americké	4 352
Juhoafrická republika	245	Srbsko	56 139
Kanada	920	Španielsko	1 449
Katar	2	Švajčiarsko	1 984
Keňa	59	Švédsko	873
Kórejská republika	5 571	Taiwan	267
Kuba	59	Taliansko	6 085
Lichtenštajnsko	2	Thajsko	259
Litva	568	Tunisko	737
Lotyšsko	438	Turecko	697
Luxembursko	69	Ukrajina	17 066
		Vietnam	34

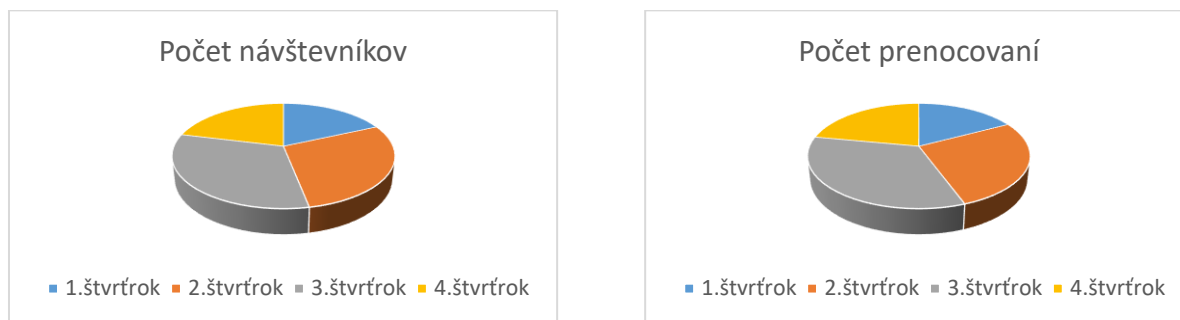
Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Štruktúru návštevníkov podľa zdrojových krajín v jednotlivých okresoch a subregiónoch TSK uvádza príloha. Z údajov je jasné, že vo všetkých subregiónoch prevažujú návštevníci zo Slovenska z Českej republiky. Okrem toho Horná Nitra ubytovala v roku 2018 najmä návštevníkov z Nemecka, Poľska, Rakúska, pre Prievidzký okres boli významní aj hostia z Čínskej ľudovej republiky a Maďarska, pre Bánovecký okres zo Srbska. Podobné poradie má aj subregión Trenčín a okolie, za návštevníkmi zo Slovenska a Českej republiky, najviac prenocovaní majú návštevníci z Nemecka, s výrazným odstupom z Rakúska, Ukrajiny zhruba rovnako ako z Ruska. Región Horné Považie okrem Slovákov a hostí z Českej republiky prioritne dosahuje prenocovania od hostí zo Srbska a až s veľkým odstupom z Nemecka. Región Myjava a Nové Mesto n. V. má prenocovania s výrazným odstupom najmä zo Srbska, výrazne mene prenocovaní dosahuje od hostí z Ukrajiny, potom z Nemecka a Poľska.

Sezónnosť v TSK

Dosahovanie výkonov v jednotlivých štvrťrokoch nie je rovnomerné. Nasledujúce grafy uvádzajú situáciu v roku 2018 vzhľadom na počet návštevníkov a počet prenocovaní.

Graf 3 Sezónnosť v TSK počtu návštevníkov a počtu prenocovaní v jednotlivých štvrťrokoch, rok 2018

Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Z uvedených grafov je jasné, že najsilnejším štvrťrokom destinácie je 3.štvrťrok, čo sa týka počtu návštevníkov aj počtu prenocovaní. Z hľadiska počtu návštevníkov prichádza v 3. štvrťroku viac ako tretina návštevníkov, nasleduje takisto silný 2. štvrťrok a zhruba rovnako významné sú 1. a 4. štvrťrok. Letná sezóna, resp. predĺžená letná sezóna je pre Trenčín región teda najdôležitejšia a tvorí 2/3 návštevnosti. Situácia v dosiahnutom počte prenocovaní je zhruba rovnaká, významnosť 3. štvrťroka je ale o niečo zrejmejšia.

Tab 8 Sezónnosť návštevnosti TSK za rok 2018

	Počet návštevníkov	%podiel návštevnosti	Počet prenocovaní	%podiel prenocovaní
1.štvrťrok	67 687	18%	251 527	17%
cudzinci	20 904		70 776	
domáci	46 783		180 751	
2.štvrťrok	105 901	29%	393 918	27%
cudzinci	30 906		106 795	
domáci	74 995		287 123	
3.štvrťrok	118 065	32%	489 211	34%
cudzinci	35 493		119 662	
domáci	82 572		369 549	
4.štvrťrok	78 381	21%	320 296	22%
cudzinci	22 931		86 533	
domáci	55 450		233 763	

Zdroj: spracované podľa údajov ŠÚ SR, 2019

1.3 Ponuka subregiónov územia TSK

Subregión Trenčín a okolie

Najvýznamnejším mestom subregiónu je Trenčín nazývaný aj Perla Považia. Je jedným z najstarších a najvýznamnejších miest na Slovensku z hľadiska jeho histórie a kultúry. Plní úlohu kultúrneho, správneho a hospodárskeho centra stredného Považia. Nachádzajú sa tu krajské inštitúcie a tiež je sídlom Trenčianskeho samosprávneho kraja. Potenciál tohto regiónu má v oblastiach ako poľnohospodárstvo, doprava, stavebníctvo a cestovnom ruch, avšak prevláda tu priemysel. Trenčiansky okres je bohatý na prírodné zdroje, napr. pieskovec, vápenec, štrk, tehliarsky íl. Dôležitou prírodnou súčasťou sú minerálne a termálne pramene, z ktorých sa rozvinuli liečebné kúpele v Trenčianskych Tepliciach. Ďalším významným okresným mestom v Trenčianskom kraji je mesto Ilava. Rozprestiera na strednom Považí, ktorá je súčasťou Považského Podolia. Mestá Trenčín a Ilava majú veľmi dobrú dopravnú dostupnosť, je tu napojenie na hlavnú diaľnicu D1 a k novému cestnému mostu v Trenčíne, ktorý bol otvorený v marci 2015. Vďaka blízkej diaľnici je územie dobre dostupné, a preto predstavuje potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a prilákanie turistov aj mimo regiónu.

Primárnu ponuku spájame s prírodným a kultúrno-historickým potenciálom krajiny pre cestovný ruch. *Prírodný potenciál* okresu Trenčín a Ilava je bohatý vďaka členitosti regiónu. Najdlhšia rieka Slovenska, Váh, ovplyvňuje a modeluje charakter regiónu. Riečne toky sú obklopené dolinami s úrodnou poľnohospodárskou pôdou a smerom na severozápad sa povrch zvyšuje a prechádza do vrchovín a hornatín. Územie prechádza s narastajúcou nadmorskou výškou do mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti. Okolie regiónu tvoria pohoria, ktoré majú prevažne charakter hornatín. Na území Trenčína a Ilavy sa nachádzajú pohoria Biele Karpaty, Strážovské vrchy a Považský Inovec, ktoré vytvárajú výborné podmienky na rekreačné aktivity, najmä na pešiu turistiku, cykloturistiku, v lete s možnosťou vodných športov a v zime lyžovania. Najvyššiu nadmorskú výšku dosahuje Inovec (1042 m). Významným končiarom je Vršatec, ktorého polohu a napojenosť na rôzne turistické chodníky využíva aj ubytovacie zariadenie s reštauráciou Hotel Vršatec. Z najvyššieho vrchu, Považský Inovec, je možné si obzrieť okolie z rozhľadne, nazývanej „železná lady“. Veža je vysoká 21 metrov a bola vybudovaná v roku 2015. Vo vzdialenosti 1,5 km od vrcholu sa nachádza Selecké kamenné more Považského Inovca. Prírodné krásy tohto subregiónu je možné obdivovať z ďalších vyhliadkových veží či rozhľadní, ako napríklad Vyhliadka Sedmerovec, Štefánikova vyhliadka alebo Rozhľadňa Soblahov-Dúbravka a Rozhľadňa Malý Jelenec.

Pre nadšencov *vodných plôch a rybolovu* sú v tejto oblasti mnohé možnosti. Neďaleko Trenčianskych Teplíc sa nachádza jazero Baračka, pri Dubnici nad Váhom Štrkovecké jazera, pri Trenčíne Štrkovisko Bodovka, Trenčianske kaskády, Revír Kľúčové a Nemšovské jazera.

Ďalšími prírodnými pamiatkami v Trenčíne a okolí sú Drietomica, Kurinov vrch, Petrová, Podsalašie, Rajkovec a Včelíny. Medzi ďalšie prírodné pamiatky regiónu v okolí Ilavy patria Babiná, Biely vrch, Brezovská dolina, Dračia studňa, Krivoklátske lúky, Krivoklátska tiesňava, Skalice a Strošovský močiar.

Kultúrno-historický potenciál okresu Trenčín a Ilava tvoria výtvory ľudskej činnosti. Podľa KOČR Trenčín región patria medzi top 10 populárnych atraktivít v trenčianskom regióne Trenčiansky hrad, Skalka nad Váhom a Kúpele Trenčianske Teplice, ktoré sa nachádzajú priamo na území subregiónu Trenčín a okolie. Trenčianske Teplice lákajú nielen liečivou minerálnou vodou, ktorá pomáha najmä proti reumatickým chorobám, ale aj malebným historickým centrom či historickými budovami kúpeľných hotelov. Vyhľadávanou atrakciou je aj turecký kúpeľ v maurskom slohu Hammam a z gurmánskeho hľadiska tradičné kúpeľné oplátky. V Trenčianskych Tepliciach sa nachádzajú nenáročné turistické trasy, náučné chodníky, možnosti wellnessu a známe Kúpalisko Zelená žaba.

Hlavné kultúrne pamiatky v meste Trenčín sú Trenčiansky hrad, Trenčianske múzeum, Katov dom, Karner svätého Michala. Tieto objekty patria pod správu inštitúcie Trenčianskeho múzea, a to patrí pod správu Trenčianskeho samosprávneho kraja. Trenčianske múzeum je kultúrna a vedecká inštitúcia so sídlom v Trenčíne s krajskou pôsobnosťou už viac ako 120 rokov, ktoré má prírodovedecké korene, avšak v súčasnosti vlastní zbierky vlastivedného typu, ako zbierky umenia, prírodovedné, numizmatické, filokartie, militárne, zbierky zbraní a nepochybne aj obrazy rodu Ilešházióvcov. Trenčiansky hrad ponúka vo svojej výstavnej sieni možnosti prezentácie rôznych regionálnych výtvorov, historického či súčasného umenia. V minulosti tu boli výstavy historických vláčikov, skladačiek Lego alebo v súčasnosti výstava regionálnych krojov. Ďalšími významnými kultúrnymi pamiatkami sú Trenčianska synagóga, Mestská veža, Morový stĺp, Piaristický kostol sv. Františka Xaverského, Kaplnka svätej Anny a iné.

Renováciou prešiel *kostol na Malej Skalke a kláštor na Veľkej Skalke*, ktoré sú najstarším pútnickým miestom a lákajú stále viac a viac turistov. Najnavštevovanejšou udalosťou je slávenie sviatku svätého Andreja-Svorada a Beňadika, lokálne nazývané „Púť na Skalke“, ktorá zvyčajne trvá od štvrtka do nedele a koná sa každoročne v druhej polovici mesiaca júl. Plné autobusy veriacich či kultúrnych nadšencov je na tomto mieste možné stretnúť v každom období, najčastejšie v letných mesiacoch.

Románsky kostolík svätého Jána Krstiteľa v Pominovci (Sedmerovec) je ďalším pútnicko-turistickým cieľom. V poslednú augustovú nedeľu je miestom svätej omše s bohatou účasťou pútnikov. Konajú sa tu aj cyklistické púte, kedy sa varí guláš, či vyhráva dychová hudba.

Letisko Slávnica sa nachádza v obci Slávnica vzdialená od Trenčína 21 km. Počas leta sú usporadúvané letecké dni s množstvom leteckých aktivít, prehliadok lietadiel, športového a adrenalínového vyžitia. Konajú sa niekoľkokrát do roka a najviac zastúpené sú počas letných mesiacov, kedy je príjemné počasie vhodné na rôzne letecké aktivity. Možnosťou sú aj adrenalínové lety, zoskok s padákom alebo riadenie lietadla.

Ubytovacie služby v regióne ponúkajú hotely s historicko-romantickým nádychom, novovybudované dizajnové hotely, penzióny, apartmány, chaty, motely či kempingy. Hotel Elizabeth ponúka unikátnu atmosféru historického hotela, ktorý získal mnohé prestížne ocenenia ako napríklad Hotelier roka 2018 alebo World Luxury Hotel Awards 2017. Ďalšími ubytovacími zariadenia regiónu sú Hotel Pod hradom, Grand Hotel Trenčín, Hotel Magnus, Hotel Mariána Gáboríka, Hotel S.O.G., Penzión na letisku SKY PARK, Hotel Veverica, Penzión Pri Parku, Penzión Exclusive, Šport hotel Ostrov, Penzión pod Hradom, Penzión Panorama, Penzión Pod Brezinu, Penzión Svorad, Apartmán-hotel Kristína, Hotel ALFA, , Hotel Viktória, Hotel Dubnica, Hotel Dynamic, Hotel Vršatec a mnohé iné. Kúpele Trenčianske Teplice ponúkajú ubytovanie v hotelových zariadeniach a liečebných domoch: Pax, Eskulap,

Krym, Slovakia, Atlantis, Viktória, Vlára, Esplanade, Pramenný dvor. Mnohé z nich ponúkajú aj kongresové, konferenčné a školiace priestory, tak ako aj napríklad Kursalon Trenčianske Teplice, Hotel Elizabeth alebo Hotel Magnus. V okolí sa nachádzajú ďalšie ubytovacie zariadenia, ako napríklad Hotel Panorama, Hotel Most Slávy, Hotel Vila Anna, Hotel Flóra, Hotel Praha, Hotel Kristoff, Parkhotel na Baračke, Oliwa Resort, Hotel Margit, Regent Club Vila Tereza a iné.

Novými prírastkami regiónu sú vidiecke a agroturistické oblasti ako *Gazdovstvo Uhliská, Ranch 13* alebo *Farma Kameničany*. Neďaleko Trenčianskej Závady sa nachádza rodinné Gazdovstvo Uhliská. Okrem jazdy na koňoch ponúka aj kontakt s domácimi zvieratami, ochutnávku domácich špecialít a sezónnych produktov, ubytovanie, novovybudované detské ihrisko a organizáciu rôznych podujatí pre deti i dospelých. Neďaleko gazdovstva sa nachádza skoro 25 metrov vysoká vyhliadková veža, ktorá ponúka výhľad na Biele Karpaty, okolité obce, Považský Inovec a Strážovské vrchy. *Ranch 13* ponúka zažiť atmosféru divokého západu. Na westernovo zameranom ranči je možné vyskúšať si prácu s dobytkom, lasom, odpočinúť s rodinou, ochutnať špeciality z hovädzieho mäsa, zúčastniť sa western rodea, či zapísať sa na hodiny jazdy na koni alebo relaxačných cvičení s koňmi.

Počas *letných mesiacov* je možné si spríjemniť horúce teplé dni na Letnom kúpalisku na Ostrove v Trenčíne, Kúpalisku a wellness Zelená žaba, Kúpalisku v Nemšovej, Košeci, v Dubnici či Trenčianskych Tepliciach v Bazéne Grand celoročne. Opatová nad Váhom poteší ľudí túžiacich po kúpaní v tichom prostredí svojím prírodným kúpaliskom. Celoročne sú k dispozícii kryté bazény v Mestskej plavárni v Trenčíne a v Novej Dubnici. Najväčšie kúpalisko je v Trenčíne, k dispozícii sú 4 bazény, šmykľavky a tobogán.

V *zimnej sezóne* sú otvorené pre návštevníkov dvere *lyžiarskych stredísk* Lyžiarske stredisko Soblahov – Ostrý vrch, Lyžiarske stredisko Zliechov alebo Lyžiarsky vleč Rajkovec.

Nadšenci cykloturistiky majú k dispozícii viac ako 200 km cyklotrás naprieč Trenčianskym krajom. Najrozsiahlejším projektom *cyklotrás* je Vážska cyklomagistrála, ktorú buduje a financuje Trenčiansky samosprávny kraj. Vážska cyklomagistrála v Trenčianskom kraji má byť vytvorená v dĺžke približne 100 km a viesť k hranici s Trnavským krajom na juhu a Žilinským krajom na severe. V roku 2018 bol do užívania verejnosti uvedený prvý úsek cyklomagistrály v dĺžke 13,4 km na úseku Horná Streda – Nové Mesto nad Váhom. V roku 2019 Trenčiansky samosprávny kraj slávnostne otvoril ďalší úsek cyklomagistrály v dĺžke 4,1 km v úseku Púchov – Vodná nádrž Nosice. V roku 2020 Trenčiansky samosprávny kraj plánuje sprístupniť 21,2 km cyklomagistrály na trase Nové Mesto nad Váhom – Trenčín. Prírastkom regiónu bude aj cyklotrasa vedená z mesta Trenčín do Brumov-Bylnice a spojí Trenčiansky hrad s českým hradom v mestečku Brumov – Bylnice, ako výsledok projektu cezhraničnej spolupráce medzi Trenčianskym samosprávnym krajom a mestom Brumov-Bylnice. Sú to moderné cyklotrasy vhodné aj pre korčuliarov, sú na nich vybudované moderné oddychové zóny a osadené inteligentné lavičky s možnosťou nabitia smart telefónov.

Lesopark Brezina sa nachádza v tesnej blízkosti centra mesta Trenčín a je vzácnosťou najmä tým, že poskytuje obyvateľom mesta ideálne podmienky na psychickú a fyzickú relaxáciu. Park je vhodný na prechádzky, športové aktivity v zime i v lete, k dispozícii je detské ihrisko, hotel s reštauráciou a občerstvením. V okolí je prístup k náučným chodníkom a do Čerešňového sadu.

Kúpeľný park s „Labutím jazerom“ okrášľuje okolie kúpeľov Trenčianske Teplice. Súčasťou námestia a vchodu do parku je Most slávy s pripevnenými tabuľkami mien významných osobností kultúrneho života, ktoré boli súčasťou ARTfilm festivalu. Art In Park láka koncom júna do Trenčianskych Teplíc nielen prvými letnými dňami, ale aj viacžánrovým festivalom priamo v kúpeľnom parku.

Pre adrenalínové a dobrodružné povahy je *Escape room* v Trenčíne tou správnou voľbou. Ponúka dve únikové miestnosti - Room 1 a Room 2. *Paintball v Dolnej Súči* ponúka možnosť si zašportovať a k tomu sa do sýtosti zabaviť s priateľmi. Jednotlivé prekážky, ako aj samotná aréna, sú neustále inovované a rozširované. Adrenalínových nadšencov určite zaujme možnosť tandemového zoskoku v Slávnici, vyhliadkový let balónom z Trenčína alebo vyhliadkový let lietadlom.

Región je okrem iného známy aj ľudovými zvykmi, tradíciami a pozitívnym prístupom k folklóru. Vďaka rozmanitosti a pestrosti ľudových odevov a tancov typických pre jednotlivé regióny sú pravidelne usporadúvané aj folklórne slávnosti, jarmoky, výstavy a prehliadky ľudovej tvorivosti, festivaly ľudovej piesne a tanca v mnohých obciach tohto regiónu.

Každoročne vypredaný a medzinárodne vyhľadávaný je *festival Pohoda*, ktorý ponúka okrem hudobného zážitku aj zábavné atrakcie, festivalové hudobné noviny, literárne besedy, divadelné predstavenia, tanečné workshopy, diskusie, čítareň, politické vystúpenia, nadačné programy a neziskovú zónu mimovládnych organizácií.

V trenčianskom *EXPO Center* sa organizujú regionálne, národné aj medzinárodné veľtrhy a výstavy a hudobné koncerty. K najvýznamnejším výstavám patrí Záhradkár, Poľovníctvo, Včelár, Svadobný veľtrh, Beauty Forum Trenčín, Burza starožitností a gazdovské trhy, Region Tour Expo- výstava cestovného ruchu regiónov, BeerFest, Fishing Show a iné.

Ďalšími populárnymi podujatiami subregiónu Trenčín a okolie sú Ora et Ars – Skalka, Trenčín Bikefest, Trenčianske kultúrne leto, Hudobné leto Trenčianske Teplice, Trenčiansky polmaratón, HoryZonty, Odovzdávanie Ceny Karla Čapka, Čaro Vianoc pod hradom, Víno pod hradom a mnohé iné.

Subregión Horná Nitra

Subregión Horná Nitra sa nachádza v západnej časti Slovenska pozdĺž horného toku rieky Nitry a jej prítokov a v širšom poňatí ho tvoria okresy Prievidza, Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Topoľčany. V užšom poňatí je subregión tvorený okresmi Prievidza a Partizánske.¹ Z administratívno-správneho hľadiska okres Topoľčany nie je súčasťou Trenčianskeho samosprávneho kraja, avšak z pohľadu tvorby produktu cestovného ruchu, môže zohrávať komplementárnu úlohu. Relevantné okresy v zmysle riešenej problematiky tak geograficky identifikujeme nasledovne: Prievidza, Partizánske, Bánovce nad Bebravou. Takmer celé územie subregiónu sa rozprestiera v Hornonitrianskej kotline medzi pohoriami Vtáčnik, Žiar, Strážovské vrchy, Tríbeč a Malá Fatra. Horná Nitra je historicky priemyselným regiónom; dlhodobo tu mal dominantné postavenie ťažobný priemysel, zastúpený ťažbou hnedého uhlia a

¹http://zivotpouhli.sk/images/pdf/publikacie/Transformacia_Horna_Nitra_banska_cinnost_v02.pdf

lignitu v Hornonitrianskych baniach Prievidza. Z ostatných odvetví k najdôležitejším odvetviám v subregióne patrí elektrotechnika, chémia, spracovanie plastov, textilná výroba, výroba obuvi, potravinárstvo. Subregión Horná Nitra má taktiež rozvinutý cestovný ruch a disponuje aj bohatým kultúrno-historickým potenciálom, ktorý je spojený predovšetkým s Bojnickým zámkom a pamiatkami súvisiacimi s banskou činnosťou. Zároveň je využívaný prírodný potenciál najmä čo sa týka Kúpeľov Bojnice. Životné prostredie subregiónu je však poznačené dlhodobou banskou ťažbou, a negatívnymi vplyvmi energetického a chemického priemyslu. V tomto smere sa pripravujú významné zmeny. V roku 2019 bol vypracovaný Akčný plán pre transformáciu uhoľného regiónu Horná Nitra², schválený Zastupiteľstvom TSK a vládou SR, podporovaný Európskou komisiou (Platforma pre uhoľné regióny EÚ ako súčasť plánu prechodu na čistú energiu a udržateľnú budúcnosť). V procese transformácie subregiónu má cestovný ruch dôležité miesto.

Dokument „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“³ identifikuje Prievidzsko – Handlovskú oblasť ako oblasť, respektíve subregión s prislúchajúcim zázemím, kde je v súčasnosti perspektívny rozvoj cestovného ruchu s prevládajúcim mestským turizmom, letným turizmom a cestovnom ruchu založenom na technických pamiatkach (baníctvo a dobývanie – Prievidza a Handlová s okolím).

Hornonitrianský subregión CR má nadregionálny význam. Jeho atraktormi sú Bojnice a okolie. Významné lokality:

- Mestského typu: Prievidza, Bojnice, Handlová, Nováky, Partizánske
- Miesta s kultúrnymi pamiatkami: Bojnice, Prievidza, Nitrianske Pravno, Partizánske, Brodzany, Veľké Uherce, Oponice, Uhrovec,
- Kúpeľné miesta: Bojnice, Partizánske – Malé Bielice
- Termálne kúpaliská: Bojnice, Chalmová, Bánovce nad Bebravou,
- Vodné nádrže: Nitrianske Rudno, Duchonka

Chránené krajinné oblasti sú tu zastúpené oblasťami Ponitrie a Strážovské vrchy a národnými prírodnými rezerváciami Rokoš, Vtáčnik, Veľká skala, Vyšehrad.⁴

Prírodné prostredie vytvára infraštruktúrnú platformu pre turistiku a rekreačný cestovný ruch. Subregión ponúka nasledujúce turistické trasy: Malá Fatra – Výstup na Kľak; Strážovské vrchy – Výstup na Malú Maguru; Strážovské vrchy – Výstup na Rokoš; Strážovské vrchy – Výstup na Strážov; Vtáčnik – Výstup na Žarnov a Buchlov; Vtáčnik – Výstup na Malý a Veľký Grič; Vtáčnik – Výstup na Vtáčnik; Pohorie Žiar – Výstup na Vyšehrad.⁵

Dopravná infraštruktúra v subregióne (najmä čo sa týka okresu Prievidza) sa radí k priemeru SR. Situáciu zlepšuje realizovaná výstavba rýchlostnej cesty R2, ktorá prepojí Košice s Českou republikou (cesta prechádza Bánovcami nad Bebravou, Prievidzou, Žiarom nad Hronom a

² PWC (2019) Transformácia uhoľného regiónu horná Nitra – Akčný plán

³

https://www.tsk.sk/buxus/docs/dokumenty/dokumenty_materialy_zastupitelstva_tsk/materialy_na_xi._zasadnuti_e_zastupitelstva_tsk/7a_analyza_cestovneho_ruchu_navrh_cielov/04_AnalyzaCR_TSK.pdf

⁴<https://horna-nitra-21.estranky.sk/clanky/povrch.html>

⁵ <https://horna-nitra-21.estranky.sk/clanky/povrch.html>

následne do Zvolena, cez Lučenec, Rimavskú Sobotu až do Košíc). Subregiónom prechádza železničná trať v smere Nové Zámky – Prievidza a Prievidza – Horná Štubňa.

V okrajovej časti mesta Prievidza sa nachádza verejné medzinárodné letisko s nepravidelnou dopravou, ktoré môžu využívať aj malé motorové lietadlá.⁶

Diaľková cyklomagistrála na Hornej Nitre s názvom Hornonitrianska cyklomagistrála začína štartom pri prameni rieky Nitra pod Kľakom, vedie cez obce i Bojnice až do cieľa Žabokreky nad Nitrou. Usmernenie budúceho rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky na území Trenčianskeho kraja v období rokov 2016 až 2030 je hlavnou úlohou dokumentu Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry.⁷

V danom území je funkčná Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horná Nitra – Bojnice.

Hlavným cieľom oblastnej organizácie cestovného ruchu Regiónu HORNÁ NITRA -BOJNICE je vytváranie podmienok pre zdravý, účelný a zážitkový pobyt turistov. S tým úzko súvisí aj ponuka pre pohyb na bicykli. Na Slovensku je vyznačených 8789 km cyklotrás, z toho v subregióne Hornej Nity – na území okresu Prievidza celkom 414 km.⁸

Medzi najvýznamnejšie atraktivity subregiónu⁹ sa radí Bojnický zámok. Patrí medzi najkrajšie a najnavštevovanejšie zámky v strednej Európe, vyhľadávajú ho návštevníci z celého sveta. Zámok sa týči na úpätí Strážovskej vrchoviny na travertínovej kope nad mestečkom Bojnice. Je jedným z najstarších a najvýznamnejších slovenských hradov. Bojnický zámok je národnou kultúrnou pamiatkou a zároveň sídlom múzea. V priestoroch zámku sa konajú rozličné kultúrne a spoločenské podujatia: koncerty vážnej hudby v Huňadyho sále, vystúpenia skupiny historického šermu, svadobné obrady v Zlatej sále.

Farský kostol sv. Bartolomeja apoštola sa nachádza v meste Prievidza na Pribinovom námestí. Najvýznamnejšou pamiatkou v meste je piaristický barokový kláštor a kostol Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie z 18. storočia.

Kúpele Bojnice, ktorých základom kúpeľnej liečby je liečivá hydrogén-uhličitanovo-síranová a vápnikovo-horčíková termálna voda s teplotou 28 – 52 °C, poskytujú liečbu chorôb pohybového ústrojenstva, nervového systému, ženských chorôb, obličiek a močových ciest a chorôb z povolania. Kúpele Bojnice ponúkajú: liečebné a redukčno-ozdravné pobyty, ambulantnú liečbu, kúpeľnú liečbu pacientov zdravotných poisťovní, týždenné a víkendové kúpeľné pobyty, wellness. Infraštruktúru dopĺňa letné termálne kúpalisko Čajka.

⁶ ICCR (2014). Koncepcia rozvoja cestovného ruchu OOCR Región Horná Nitra - Bojnice pre roky 2014 -2020

⁷ https://www.tsk.sk/buxus/docs/cyklostrategia_v2.pdf

⁸ <https://bojnice.eu/tour/cyklomapa-region-bojnice/>

⁹ <https://bojnice.eu/oblastna-organizacia/>

Tab. 9 Ďalšie vybrané atraktivity subregiónu Horná Nitra

Národná ZOO Bojnice	Hornonitriansky banský skanzen v Bani Cigel, Sklárský skanzen vo Valaskej Belej
Bojnická Lipa kráľa Mateja	Normované 9-jamkové golfové ihrisko AGAMA v Koši
Sokoliari Aquila Bojnice	Jazda na koni: Monty Ranč, Nitrianske Pravno – časť Vyšehradné, Hipoterapeutické združenie Hipos Majer,
Mysterium escaperoom	Fačkovské sedlo Kľak Skiarena - bohatý výber turistických chodníkov, výborné zjazdovky
Galérie: Art Point a Galéria Region Art, v Prievidzi, Galéria Velvet v Bojniciach, Karpaty Art Gallery v Handlovej	Skala Hrádok - lezecká oblasť - najvyššia andezitová stena na Slovensku pri obci Lehota pod Vtáčnikom
Letisko Prievidza – tandemové zoskoky	Vyhliadková veža Čajka v oblakoch s relaxačným areálom a detským ihriskom
Hvezdáreň Partizánske	Rodný dom L. Štúra a A. Dubčeka v Uhrovci

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. 10 Múzeá v subregióne Horná Nitra¹⁰

Dom ilúzií je múzeum a galéria zameraná na optické ilúzie, trick-artové umenie a moderné formy zobrazovania reality.
Múzeum plátna, tkáčstva a výšivky vo Valaskej Belej, v ktorej nájdeme aj výrobu skla Krištál – sklárske výrobné družstvo
Technické Moto Múzeum v Lehote pod Vtáčnikom prináša techniku z čias starých otcov, v súkromnom múzeu sú nádherné exponáty a technické skvosty.
Hornonitrianske múzeum v Prievidzi ma poslanie nadobúdať predmety kultúrnej hodnoty z subregiónu Hornej Nitry a tieto odborne spravovať, skúmať a prezentovať.
Múzeum praveku Prepoštská jaskyňa Bojnice umožňuje zažiť výlet do doby kamennej v modernej dobe 21. storočia.
Slovenské národné múzeum – Múzeum Bojnice so sídlom v národnej kultúrnej pamiatke Zámok Bojnice je špecializované umelecko-historické múzeum zamerané na dokumentáciu umeleckohistorického a stavebného vývoja zámku a prezentáciu bohatých umeleckých zbierok a bytovej kultúry šľachty.
Mestské múzeum Partizánske

Zdroj: <https://bojnice.eu/>

Kultúrno-spoločené a športové podujatia^{11,12} sa v celom subregióne realizujú v širokom rozsahu. Ďalej uvádzame prehľad niektorých z nich. Kompletný zoznam dopĺňajú, okrem iných, divadelné predstavenia, koncerty, edukatívne workshopy, prednášky a výstavy.

¹⁰ <https://bojnice.eu/>

¹¹ <https://bojnice.eu/oblastna-organizacia/>

¹² ICCR (2014). Koncepcia rozvoja cestovného ruchu OOCR Región Horná Nitra - Bojnice pre roky 2014 -2020

Tab. 11 Prehľad vybraných podujatí

Rozprávkový zámok, Bojnice (jún)	Hornonitrianske folklórne slávnosti, Prievidza (jún)
Festival dychových hudieb „Babka vo fazuli“ – regionálne zážitkové podujatie v Sebedraží	FCC Gliding, medzinárodné plachtárske preteky, Letisko Prievidza
Víno Bojnice – súťaž vín s medzinárodnou účasťou. Je jednou z tradičných súťaží o účasť na Národnom salóne vín SR (máj)	Čerešňové slávnosti, Šútovce (jún)
Výstup na Vtáčnik – tradičné turistické podujatie, organizuje Lehota pod Vtáčnikom (jún)	Regionálny folklórny festival, Partizánske (júl)
Ešte dúšok leta – RKC Prievidza, prezentácia aktivít mesta Prievidza a regiónu HN pri príležitosti Svetového dňa CR (sept.)	Festival pastierskej kultúry, Nitrianske Rudno (aug.)
Divadelná Prievidza, regionálna festival divadelných súborov HN (marec)	Beniakove Chynorany, festival poézie
Dni majstrov Trenčianskeho kraja, Bojnice	Tužina Gro(o)ve, hudobný multižánrový festival v Tužine (júl)
Máčovské gazdovské dvory, podujatie v skanzene roľníckeho náčinia a tradičnej architektúry slov. dediny, Máčov – Diviaky nad Nitricou (apríl)	Zraz veteránov, traktorov a inej techniky, Máčov – Diviaky nad Nitricou (jún)
Festival dychových hudieb, Ostratice (júl)	Festival heligonárov, Malé Hoste (aug.)
Deň bielych ruží, Handlová (aug.)	DOWNHILL – súťaž v zjazdovom bicyklovaní, BOSORÁK – medzinár. súťaž v motokrose, Lehota pod Vtáčnikom (aug.)
Hornonitrianske dobroty, organizátor Hornonitrianske múzeum v Prievidzi	Banícky jarmok, Prievidza a Handlová (sept.)
Ľudový jarmok Pod vrbičkami, Nedžery-Brezany	Dedinské driapačky, Nedožery-Brezany
Slovenské filmobranie, Prievidza (okt.)	Handlovská kapustnica (dec.)
Snow film fest, RKC Prievidza	Zimné slávnosti Hornonitria
Bojnický Kračún (dec.)	Vianoce na Bojnickom zámku

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. 12 Produkty a hlavné cieľové skupiny subregiónu

Produkty	Cieľové skupiny ¹³
Z doby ľadovej na zámok	Mladí ľudia, školské skupiny
Kopce, doliny, mokrade	Rodiny s deťmi, peší turisti
Od praveku až k partizánom	Staršie páry „Best Ager“
Lipa kráľa Mateja ¹⁴	Seniori, školské skupiny
História, tradície a kultúra	Obchodní cestujúci, športovci, peší turisti...
Príroda a dobrodružstvo	
Rodina, príroda a oddych	
Gastronómia, víno a delikatesy	
Kongres&Business ¹⁵	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa uvedených zdrojov

Subregión Horné Považie

Z Horného Považia, nazývaného aj Severné Považie, zasahujú do Trenčianskeho kraja okresy Považská Bystrica a časť okresu Púchov. Subregión následne pozvoľna prechádza do Dolného Považia a Ponitria. Z východu ho ohraničuje Turiec. Na severe ho lemujú Kysuce. Z hľadiska Trenčianskeho kraja sú strediskami mestá Považská Bystrica, s asi 41-tisíc obyvateľmi a „gumárenský“ Púchov s 18-tisíc obyvateľmi, najľudnatejšou obcou Považia je Beluša.¹⁶

Subregión je hornatý, známy niekoľkými skalami, tiesňavami, vrchmi, dolinami. Kopce a pastviny predurčovali ľuďom žiť sa pastierstvom a salašníctvom. Prírodnými dominantami subregiónu sú Javorníky, Strážovské vrchy, Súľovské skaly a najužší kaňon na Slovensku – Manínska tiesňava vyznačujúca sa bizarnými skalnými formami a vzácnou faunou a flórou.

Subregión má medzi kopcami veľa usadlostí, ktoré si zachovali folklórny ráz. Späťosť s českým či skôr moravským národom pripomínajú pravidelné Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine. Oblasť navštevujú cyklisti, turisti, ale aj hubári. Najvýznamnejšími historickými atrakciami sú Považský hrad, Mojtín. V subregióne sa nachádzajú kúpele Nimnica, najmladšie slovenské kúpele, situované nad vodnou nádržou Nosice, medzi Púchovom a Považskou Bystricou. Blahodarnosť tunajších teplých prameňov potvrdzujú aj kúpele v Belušských Slatinách – tie však slúžia len rehoľníckam.¹⁷

Z pohľadu rozvoja cestovného ruchu je dané územie charakterizované v dokumente „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“ ako Púchovsko – Považskobystrická oblasť s rozvinutým mestským turizmom, vidieckou kultúrou, letnou turistikou a kúpeľníctvom

¹³ ICCR (2014). Koncepcia rozvoja cestovného ruchu OOCR Región Horná Nitra - Bojnice pre roky 2014 -2020

¹⁴ <https://www.trencinregion.sk/63387/region-horna-nitra>

¹⁵ ICCR (2014). Koncepcia rozvoja cestovného ruchu OOCR Región Horná Nitra - Bojnice pre roky 2014 -2020

¹⁶ <https://www.trencinregion.sk/91154/region-horne-povazie>

¹⁷ tamtiež

(Púchov - Nimnica a Považská Bystrica).¹⁸ Od roku 2012 tu pôsobí Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horné Považie. Z dlhodobého pohľadu má Severopovažský subregión využitie potenciálu cestovného ruchu nasmerované okrem kúpeľného cestovného ruchu a využitia Nosiskej priehrady tiež na laznícke osídlenie pod Javorníkmi s väzbou na ČR.¹⁹ Regionalizácia cestovného ruchu SR (MHSR r. 2005) charakterizuje danú lokalitu ako región 1. kategórie s medzinárodným významom vzhľadom na strednodobé i dlhodobé využitie potenciálu CR.²⁰

Z prírodnej infraštruktúry cestovného ruchu je v rámci relevantného územia dôležité uviesť vodnú nádrž priehrady Nosice - cca 12 km dlhá a 1 km široká, je rekreačnou oblasťou s možnosťou realizácie vodných športov, je rajom rýb a vodných vtákov, ktoré sa dajú sledovať z priehradného múru. Pešia turistika po okolitom lesoparku a do vzdialenejších Javorníkov je ideálna pre milovníkov turistiky a cykloturistiky – ponúka nenáročné vychádzky okolitými lesmi s nádhernými vyhlídkami do okolia. Dôležitú infraštruktúru tvorí novovybudovaná cyklotrasa z Púchova do Nimnice v dĺžke 4,1 km.

Manínska úžina (Národná prírodná rezervácia Manínska tiesňava) je turisticky vyhľadávanou prírodnou atrakciou. V tomto najužšom vápencovom kaňone v strednej Európe sa v bizarných skalných formách uskromňuje množstvo druhov rastlín a živočíchov na relatívne malej ploche. Spôsobuje to vysoká vlhkosť a rozdiely v nadmorskej výške. Skalné steny vysoké až štyristo metrov zvierajú užiučku dolinu Manínskeho potoka. Priesmyk vznikol zarezaním Manínskeho potoka do vápencov a rozdelením Manínskeho bradla na dva vrchy: Veľký (891 m n. m.) a Malý Manín (812 m n. m.). V podstate sú tu dve menšie tiesňavy oddelené malou kotlinkou. Návštevník môže proti prúdu potoka pokračovať náučným chodníkom až k ďalšej prírodnej rarite – Kostoleckej tiesňave. V nej je najväčší skalný previs Karpatského oblúka aj s impozantným sutinovým kužeľom. Mnohí ho označujú za „Strechu Slovenska“ v srdci Manínskej vrchoviny. Tesne pred vstupom do Manínskej tiesňavy je kúpalisko, ktoré síce veľmi krátko, no predsa slúži na rekreačné účely.²¹

Z ďalších prírodných atrakcií možno dať do pozornosti prírodnú pamiatku Bosmany, národnú prírodnú rezerváciu Podskalský Roháč, prírodnú rezerváciu Klapy a vrch Ostrá Malenica, ktorej 909 metrov vysoký vrchol označuje kríž.

Tab. 12 Ďalšie prírodné atrakcie Horného Považia

Kostolecká tiesňava	Temné jaskyne
Prírodná pamiatka Briestenské skaly	Náučný chodník na Považský hrad
Prírodná pamiatka Prečínska skalka	Náučný chodník Karola Brančíka
Jašteričia priepasť – jaskyňa	Náučný chodník Milochovej
Partizánska jaskyňa	Náučný chodník Súľovské skaly
Pružinská Dúpa jaskyňa	Strážovské vodopády

Zdroj: vlastné spracovanie

¹⁸https://www.tsk.sk/buxus/docs/dokumenty/dokumenty_materialy_zastupitelstva_tsk/materialy_na_xi_zasadnu_tie_zastupitelstva_tsk/7a_analyza_cestovneho_ruchu_navrh_cielov/04_AnalyzaCR_TSK.pdf

¹⁹ tamtiež

²⁰ tamtiež

²¹ <https://www.trencinregion.sk/39652/maninska-tiesnava>

Infraštruktúru Kúpeľov Nimnica tvoria liečebné domy rozmiestnené v kúpeľnom lesoparku, ktoré sú situované na výbežku Javorníkov zasahujúceho do vodnej nádrže Priehrada mládeže. Budova Balneoterapie poskytuje klientom a návštevníkom stravovanie, zdravotnícke služby aj kongresovú sálu. Minerálna voda obsahuje draslík, horčík, chlór, jód, sodík, vápnik, železo a tiež voľný oxid uhličitý. Voda sa využíva na pitnú aj inhalačnú liečbu, ale aj na vaňové uhličité kúpele. Ambulantnou kúpeľnou liečbou detí sa eliminujú netuberkulózne choroby dýchacích ciest, nervové choroby, ochorenia pohybového ústrojenstva.²²

Tab. 13 Historické a kultúrne objekty

Lednický hrad	Múzeum v Hornom Moštenci
Považský hrad	Archeologické múzeum Púchovskej kultúry
Hrad Vršatec	Súkromné múzeum nadšenca Ladislava Janecha v Považskej Teplej
Kostoly	Vila v Považskej Teplej
Mojtín	Vila rodiny Milchovcov
Orlovský kaštieľ	Budova bývalej základnej školy vo Vrchteplej
Kaštieľ Burg	Pamätná izba a Park Dominika Tatarku
Mladší kaštieľ v Považskom Podhradí	Pamätná izba Štefana Závodníka
Kalvária postavená na vršku zvanom Háj, Považská Bystrica	Pomník padlým partizánom, Vrch Teplá
Dvojkriž na vrchu Malý Manín	

Zdroj: vlastné spracovanie

Lyžiarske stredisko SKI RÁZTOKA sa nachádza na severozápade Slovenska v Chránenej krajinskej oblasti Kysuce, ktorú tvoria dve samostatné navzájom oddelené časti, západná Javornícka a východná Beskydská. Vyše polovicu územia pokrývajú lesy. Rozkladá sa na území okresov Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Považská Bystrica, Púchov a Žilina. SKI RÁZTOKA leží v západne Javorníckej časti, pri pramennej oblasti Marikovského potoka a pod Frňovským sedlom (916 m n. m.) v hlavnom hrebeni pohoria Javorníky 20 km severozápadne od Považskej Bystrice. Je to oblasť málo dotknutého prostredia Javorníkov, poskytujúceho kvalitnú rekreáciu pre všetky generácie priaznivcov aktívneho pohybu a čistej prírody.²³

Farma Papradno sa nachádza v obci Papradno v krásnom prírodnom prostredí. Je zameraná na chov oviec, hovädzieho dobytku a koní. Umožní spoznať vidiecke hospodárstvo a jeho produkty. Na farme je možné oboznámiť sa s tradičnými postupmi spracovania surového ovčieho mlieka a ochutnať výrobky z vlastnej produkcie (ovčí hrudkový syr, žinčica). Špeciality z jahňacieho mäsa je možné ochutnať v reštaurácii Koliba Papradno.

K ďalšej infraštruktúre cestovného ruchu subregiónu možno začleniť Swim Club – wellness, tančiareň, bowling, MŠK krytú plaváreň v Považskej Bystrici, MŠK letné kúpalisko a MŠK zimný štadión Považská Bystrica

V rámci dopravnej infraštruktúry je dôležité uviesť veľmi dobrú dostupnosť subregiónu tak použitím železničnej, ako aj cestnej dopravy. Nemotorová doprava je zastúpená cyklotrasami,

²² <https://www.trencinregion.sk/64627/kupele-nimnica>

²³ <http://www.skiraztoka.sk/>

ktoré reprezentuje predovšetkým Vážska cyklomagistrála²⁴, ktorá začína v Hlohovci a pokračuje až do Strečna. Je to najstaršia cyklotrasa na Slovensku a prechádza štyrmi krajmi. Jej trasa je Hlohovec – Piešťany – Trenčín (24,2km) – Pruské (križovatka cyklotrás) (2km) – Odbočka na Tuchyňu (2,9km) – Horovce (3,2km) – Lednické Rovne (5,6km) – Streženice (1,1km) – Púchov (4,5km) – Nimnica (1,9km) – Nimnica, kúpele (4,6km) – Udiča (križovatka cyklotrás) (4km) – Považská Bystrica (11km) – Mikšová (3km) – Odbočka na Hvozdnicu (4km) – Bytča (20km) – Žilina (12km) – Strečno. Dĺžka 167km. Subregión je pomerne bohatý na ponuku cyklotrás, napr. Rajecká cyklomagistrála, z Považskej Bystrice do Domaníže a pod., pričom sprístupňujú najdôležitejšie fragmenty cestovného ruchu. Dôležitú infraštruktúru tvorí novovybudovaná cyklotrasa z Púchova do Nimnice v dĺžke 4,1 km, ktorú financoval Trenčiansky samosprávny kraj²⁵.

Kultúrno-spoločenské podujatia sú v subregióne zastúpené predovšetkým nasledujúcimi udalosťami: Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici - Výstava čarovná moc rastlín; Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, - Kýčerského spievanky; Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, obec Ladce a Považská knižnica v Považskej Bystrici - Koyšove Ladce; Stupné - Stupniarsky hodový jarmok; Považská Bystrica - Považskobystrický motocykel; Lúky, Ilava - Bartolomejský jarmok; Lednice - Tradičné lednické dožinky; Noc hradov a zrúcanín na Považskom hrade; Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici - Country pod hviezdami, festival; Marikovské folklórne slávnosti; Lysá pod Makytou - Folklórna Lysá; Stupné - Žeravica, countryvečer; Považská Bystrica - Oživovanie hradov, výstava; Púchovský jarmok; Odomykanie a zamykanie Manínskej úžiny; Cyklomaratón Dohňany - Púchov Trophy; Horomil Fest Považská Bystrica; Dubnický folklórny festival; Novodubnický maratón; Gavlovičovo Pruské; Zelená-Modrá, Čelkova Lehota; Pružinská Dúpná jaskyňa.

Subregión Myjava a Nové Mesto nad Váhom

Región Myjava a Nové Mesto nad Váhom ako subregión v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja je v tejto koncepcii chápaný ako územie okresov Myjava a Nové Mesto nad Váhom. Je súčasťou západnej časti Trenčianskeho samosprávneho kraja, rozkladá sa z veľkej časti v Myjavskej pahorkatine, na severe v Bielych Karpatoch, na juhovýchode v Malých Karpatoch, na východe Považský Inovec. Vzhľadom na špecifický charakter krajiny, tiché a odlahlé kopanice sa používa aj výstižnejší názov – Kopaničiarsky región, najmä v súvislosti s územím členských miest a obcí Občianskeho združenia Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (Myjava, Brezová pod Bradlom, Stará Turá a 23 obcí okresu Myjava a časti okresu Nového Mesta nad Váhom) alebo v rámci cezhraničnej spolupráce s Českou republikou (Hornácko a Ostrožsko) sa využíva aj názov Región pod Veľkou Javorinou a Bradlom. Cezhraničná spolupráca je v regióne veľmi znateľná, riešené sú spoločné projekty a vytvorené spoločné rozvojové strategické dokumenty.

²⁴ <https://krizom-krazom.eu/regiony/cyklotrasy-v-okrese-povazska-bystrica>

Napriek tomu, že región je z hľadiska cestovného ruchu homogénnym územím, bol v rámci Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) neodôvodnene a nie správne rozdelený do dvoch regiónov cestovného ruchu, a to časť do Strednopovažského regiónu a časť do Záhorského regiónu.

Na území sa nachádzajú dve veľkoplošné *chránené oblasti* - CHKO Biele Karpaty a CHKO Malé Karpaty, zasahuje sem aj CHKO Záhorie. Národné prírodné rezervácie (Čachtický hradný vrch, Javorníček, Tematínske vrchy) a prírodné rezervácie (Hájnica, Plešivec, Turecký vrch, Veľká Javorina, Ševcova skala, Záhradská), národná prírodná pamiatka (Čachtická jaskyňa) a množstvo prírodných pamiatok. Do riešeného územia zasahuje chránené vtáčie územie Malé Karpaty, chránené územie európskeho významu Brezovské Karpaty, Čachtické Karpaty, Holubyho kopanice, Záhradská, Pavúkov jarok a Borotová, Žalostiná a Šifflovské, Horný tok Myjavy.

Typickou črtou subregiónu sú roztrúsené kopanice, malebné a pokojné prírodné prostredie ako aj rozmanité kultúrno-historické atraktivity regiónu, ktoré všetky tvoria základ pre Genius loci tohto regiónu. Hrady a rôznorodé kultúrne pamiatky, bohatý folklór, regionálne nárečie, zachované ľudové remeslá (kožkári/garbiari, vareškári, košíkari, hrnčiari), známi národovci, slávne osobnosti a udalosti ako aj rôznorodé kultúrne inštitúcie tvoria základ ponuky pre kultúrny cestovný ruch. Malebné kopce (pahorkatinový až vrchovinový ráz), slávne slivkové sady, tradičná slivovica, belovica alebo repák, výnimočné regionálne špeciality využívajúce regionálne potraviny tvoria výnimočné predpoklady pre prírodný cestovný ruch, vidiecky cestovný ruch a agroturizmus ako aj gastroturizmus a budovanie regionálne značky Kopanice. Rozšíreným sú víkendové chalupy vytvárajúce veľký potenciál pre využívanie služieb cestovného ruchu a dodatočný dopyt v regióne.

Medzi *najväčšie atrakcie* pôsobiace ako motivátor pre návštevu regiónu a aj budovanie imidžu v rámci výletného alebo aj pobytového cestovného ruchu patria najmä:

Hrad Beckov, Mohyla M. R. Štefánika na Bradle (vrátane Múzea M. R. Štefánika na Košariskách), Čachtický hrad, folklór a folklórne podujatia - najmä MFF Myjava, Veľká Javorina (spolu s Holubyho chatou, turistikou, cykloturistikou, a inými aktivitami).

Typickým prvkom regiónu sú sušiarne a pálenice ovocia (Sušiareň ovocia Harušťák, Lubina - Miškých Dedinka, pálenica Brestovec, Jablonka, Bošáca), rôznorodé, neustále sa rozvíjajúce možnosti turistiky (medzi najznámejšie turistické trasy patrí Štefánikova magistrála – Cesta hrdinov SNP) a cykloturistiky (napr. Štiavnická cyklomagistrála – prechádzajúca cez Novú Bošácu, Zemianske Podhradie a Nové Mesto n.V., alebo Kopaničiarska cyklomagistrála a mnohé ďalšie). Zatraktívnením turistiky a cykloturistiky v regióne je možnosť výstupu na viaceré turistické rozhľadne v regióne (rozhľadňa Žalostinná, Chvojníca, Poľana – Brestovec). Nielen pre domácich obyvateľov, ale aj pre turistov možno využiť služby, ktoré ponúkajú agrofarmy a jazdecké kluby ako aj gazdovstvá spojené s regionálnou gastronómiou.

Možnosti využitia voľného času v *interiéri* ponúka nové Múzeum D. Jurkoviča, dlhoročne fungujúce Múzeum SNR Myjava, Múzeum Čachtice, vybudované je aj Múzeum Ľ. Podjavorinskej, Mestské múzeum Stará Turá, Železničné múzeum Stará Turá, Múzeum Kálnica, Múzeum skanzenového typu v Bošáci, Múzeum Moravské Lieskové, Rodný dom S. Štúra, Stála expozícia sestier Royových, izby ľudových tradícií Vrbovce a Krajné, múzeum ľudovej tvorivosti v Moravskom Lieskovom, Roľnícky dom Pobedim. Viaceré tieto múzeá a

expozície slúžia ako zaujímavý doklad histórie a kultúry, ich využívanie v cestovnom ruchu však nie je ešte systematické a zaostáva prispôsobenie súčasným nárokom turistov. Bohatá je činnosť rôznych klubov, organizácií a združení, medzi nimi aj mnohých živých folklórnych súborov. Zrejma je aj snaha viacerých občianskych združení na zachovanie pamiatky významných osobností a udalostí histórie z regiónu. Potenciál pre využitie týchto aktivít na podporu návštevnosti a tvorbu atraktívnych zážitkových produktov ušitých na mieru návštevníckym segmentom je veľký. Na uctenie si osobností súčasného spoločenského života najmä v oblasti kultúry je zaujímavou Terasa slávy na Myjave.

Možnosti organizovania veľkých podujatí ponúka PKO Trnovce a potenciálne aj amfiteáter na vrchu Roh. Dávnou aj novodobejšou, aj keď návštevníkmi málo objavenou históriou dýchajú centrá miest (napr. Nové Mesto nad Váhom, Brezová pod Bradlom). Každoročne pritiahne do regiónu množstvo návštevníkov Pamätník bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine, hrad Tematín, Pamätník SNP na vrchu Roh v Lubine. Unikátnym je Park miniatúr v Podolí, románsky kostolík v Haluziciach, mohylový kniežací hrob Očkov ako aj kaštiele Brunovce, Častkovce, Lúka. Ponuku na využitie voľného času návštevníkov v exteriéri dotvára napríklad návšteva Biofarmy Charolais v Podkylave, Minifarmy Lubina alebo veľmi špecifickej ZOO farmy New Zealand v Modrovej. Špecifické možnosti pre turistov tkvejú vo využití rybárskych a poľovníckych revírov ako aj možnosti pre horolezecký tréning (Beckovské hradné bralo), pre lietanie na rogale a paragliding sú vhodné Biele Karpaty aj Považský Inovec, mountainboarding v Kálnici, bikeparky či športovo-rekreačné areály miest a obcí. Stále ešte veľký potenciál v cestovnom ruchu má Kopaničiarska ovocno-destilátová cesta, rezervy sú vo využití histórie a pamiatok z II. svetovej vojny (napr. bunkre) ako aj výnimočné udalosti meruôsmeho roku na kopaničiach. Netradičnou je chalupa v štýle Flinstone (Jablonka). Región ponúka aj možnosti v rámci zimného cestovného ruchu pre menej náročných lyžiarov, napr. SKILAND Stará Myjava, LS Veľká Javorina, SKI Bezovec a SKI Park Kálnica, udržiavané sú aj bežkárске trasy napr. Horňácko-kopaničársky okruh (20 km trasa prechádzajúca cez Veľkú Javorinu vysielac a Holubyho chatu), Novohotsko-staromyjavský okruh (cez Starú Myjavu) alebo Bílo-karpatská bežkárská magistrála. V lete je obľúbené rekreačné stredisko Starý a Nový Dubník, Zelená voda, Stará Myjava. Napriek existencii viacerých vodných nádrží v regióne, ich využitie v cestovnom ruchu je aktuálne výrazne obmedzené.

Výber z podujatí - MFF Myjava, Spomienková slávnosť pri príležitosti výročia tragickej smrti gen. M. R. Štefánika (Bradlo), Dni sliviek Turá Lúka (Gazdovský dvor), Beckovské hradné slávnosti - dobývanie hradu Staroturiansky jarmok, Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine, Podjavorinské folklórne slávnosti, Novomestská zabíjačka, Otváranie pasienkovej sezóny a ADAMFEST (Podkylava), Dožinky v GD Turá Lúka, Vianoce v divadle (Myjava), Festival Aničky Jurkovičovej, Bike Fest Kálnica, Štefánik Trail Brezová pod Bradlom, Open Jazz Fest Nové Mesto N.V, Zelená voda, Báthoryčkina kvapka krvi Čachtice, Brezovský jarmok sváka Ragana a mnohé ďalšie.

Ubytovacie služby v regióne tvorí ponuka rôznorodých druhov ubytovacích zariadení. Ide o niekoľko hotelov vyššej úrovne (max. 4* , Hotel Štefánik na Myjave, Apartmánový penzión Park v Novom Meste n. V.) až po sympatické penzióny vrátane ubytovania v typických kopaničiarskych domoch (napr. Holotých víška na Košariskách, Penzión Stará škola Priepasné, Penzión Tvarožek/Brezová pod Bradlom, Chalupa Jesienka vo Vrbovcich, Chalupa Bianca Vrbovce a iné). Ponuku dotvárajú ubytovacie zariadenia pre skupiny a areály rekreačných

zariadení, napr. Fantázia Stará Myjava a kempingy. Potenciálom sú niektoré zariadenia s tradíciou, ktoré však vyžadujú rekonštrukcie (napr. chatová osada MS Matejková, Brezová pod Bradlom vo vlastníctve ECAV). Možnosti konferenčného cestovného ruchu sú v niekoľkých hoteloch. V portfóliu reštaurácií sa nachádzajú aj zariadenia ponúkajúce regionálne špeciality v tradičnom kopaničiarskom prostredí a zariadenia špecializujúce sa na náročnú klientelu v rámci ponuky jedál, nápojov ako aj prostredia.

Región je zaujímavým územím Trenčianskeho kraja s veľkým potenciálom, ktorý je však potrebné systematicky a komplexne rozvíjať. Programové a profesionálne zúžitkovanie daností regiónu v cestovnom ruchu môže prinášať príjmy ako aj vytvárať stabilné pracovné miesta. Priestor sa otvára pre prispôsobovanie ponuky turistom, nielen z hľadiska jadra produktu (cieľovej služby, cieľovej atraktivity), ale aj vo vzťahu k užívateľsky ľahko prístupným informáciám a atraktívnej prezentácii, fyzickej prístupnosti niektorých atrakcií pre turistov (otváracie hodiny) ako aj v tvorbe ucelených a komplexných atraktívnych produktov/balíkov pre cieľové skupiny návštevníkov.

V rámci regiónu možno identifikovať 4 kľúčové územné jadrá cestovného ruchu (kľúčové ciele):

Nové Mesto n. V. a hrady Beckov, Čachtice a Tematín (kľúčový prvok – územie archeologických vykopávok a hradov)

Areál Bradla vrátane Košarísk a Brezovej pod Bradlom a prilahlých obcí (kľúčový prvok – osobnosť M. R. Štefánika)

Myjava so Starou Myjavou (kľúčový prvok – tradície)

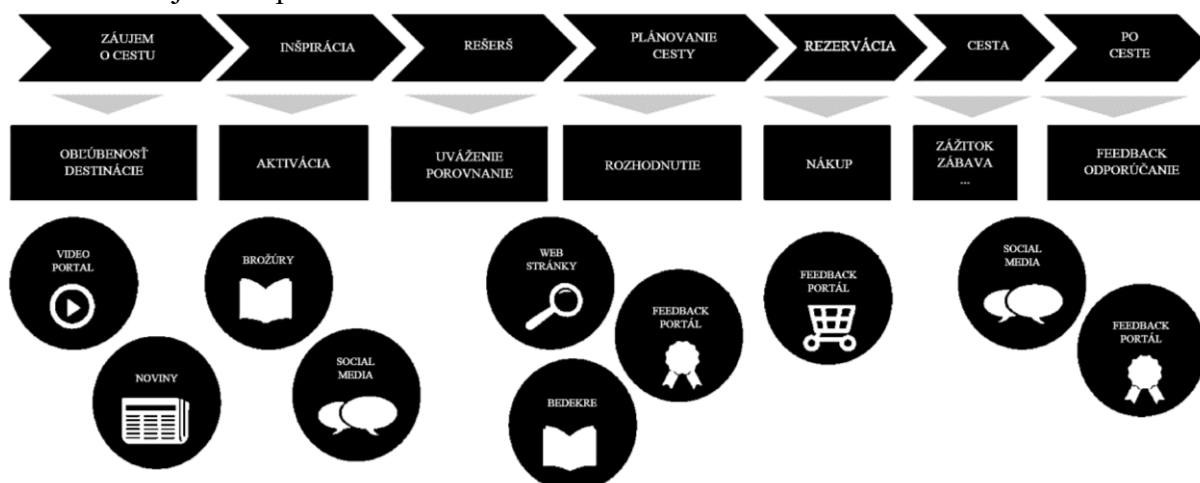
Veľká Javorina so Starou Turou a Dubníkom (kľúčový prvok – prírodné prostredie)

1.4 Analýza marketingu a komunikácie KOČR Trenčín región

Hlavná úloha komunikácie a mediálneho plánovania spočíva v jednoduchosti a hodnoverne: oslovenie správnej cieľovej skupiny, v správnom čase, na správnom mieste so správnym počtom kontaktov, pri čo najnižších nákladoch.

Komunikačný plán je efektívny nástroj na zabezpečenie toho, aby sa komunikácia medzi TSK, ako destináciou cestovného ruchu a (potenciálnymi) návštevníkmi uskutočňovala čo najpružnejším a najúčinnnejším spôsobom. Tento proces nazývaný **CUSTOMER JOURNEY** (Obr. 1) pozostáva z viacerých fáz, počas ktorých (potenciálny) návštevník sleduje rôzne ciele, viažuce sa na rôzne médiá a komunikačné nástroje, ktoré ovplyvňujú proces jeho rozhodovania. Efektívna marketingová stratégia je reprezentovaná opatreniami (= nástrojmi komunikačného mixu), ktoré sú prepojené k jednotlivým fázam **CUSTOMER JOURNEY** a ich komunikačným cieľom.

Obr. 1 Zdrojová mapa CUSTOMER JOURNEY

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Econsultancy.com, 2019

Komunikačný mix KOČR Trenčín región

Efektívny rozvoj Trenčianskeho kraja, ako destinácie cestovného ruchu je podporený zmapovaním jeho produktového portfólia a následným vytvorením mediálnej kampane a komunikačnej stratégie. Základom úspechu posilnenia značky destinácie s cieľom dostať sa do povedomia širokej verejnosti je možné prostredníctvom správne vyvíjaných impulzov v oblasti marketingu. Marketingové nástroje vo forme komunikačného mixu, ktoré sú vytvárané pre organizácie, podniky a konečných spotrebiteľov sú najviditeľnejším spojovacím prvkom tejto vzájomnej spolupráce. Komunikácia nielen ukazuje (potenciálnym) návštevníkom, za čím trenčiansky región stojí a čo v ňom môžu návštevníci zažiť, aké túžby a motívy sa tam dajú uspokojiť, ale tiež dodáva vnútornú identitu, pomáha spoločnostiam s ich vlastným umiestnením a zameraním.

V súčasnosti v TSK pôsobí jedna KOČR a štyri OČR, ktoré sa usilujú o budovanie značky destinácie cestovného ruchu realizáciou rôznych marketingových a propagačných aktivít s využitím konkrétnych nástrojov komunikačného mixu.

Mediálna reklama

KOČR Trenčín región od svojho založenia spracovala propagačné brožúry (v troch jazykových mutáciách) rozdelené do štyroch geografických regiónov Trenčianskeho kraja – Horné Považie, Horná Nitra, Myjava a Trenčín a okolie. V rámci obsahu boli predstavené najzaujímavejšie miesta, top podujatia regiónu, tipy na výlet v prírode, možnosti relaxu v kúpeľoch či športové a adrenalínové zážitky. V spolupráci so Slovenským cykloklubom bola vytvorená prvá cyklomapa TSK. Určená pre všetkých vášnivých, ale aj rekreačných cyklistov.

Pre domácich a zahraničných návštevníkov vydala KOČR v roku 2018 *Turistický bedeker Trenčiansky región* v dvoch jazykových mutáciách. Knižný sprievodca obsahuje profily pamiatok, praktické informácie, 3D animácie, mnoho článkov a viac ako 250 fotografií. Bedeker je obohatený o podrobnú mapu Trenčianskeho kraja.

Pre najmladších návštevníkov bol vytvorený propagačný materiál vo forme *Pexesa*, ktorý hravým spôsobom pomáha spoznávať najobľúbenejšie turistické miesta regiónu a graficky spracovaná ilustrovaná mapka *Tajomstvá hradov Trenčianskeho kraja* pozostávajúca z hradov, hradných zrúcanín, zámkov, turistických rozhľadní či jaskýň.

OOCR Región Horná Nitra – Bojnice vyhotovila a vydala propagačný materiál s názvom „*Čo zažiť v regióne*“, ktorý slúži ako sprievodca regiónom.

Plánom OOCR Trenčianske Teplice je v najbližšom období vydať nové tlačené propagačné materiály – konkrétne *Teplice a okolie z vtácej perspektívy* a materiál o rodákovi *Andrejovi Bagarovi* k jeho 120. výročiu narodenia.

Dvojmesačník *Trenčín región* vydávaný KOOCR, ako klasický komunikačný nástroj, poskytuje obyvateľom Trenčianskeho regiónu tipy na výlety v okolí a informácie o aktuálnom dianí v regióne.

KOOCR propaguje destináciu prostredníctvom video spotov s tematickým zameraním, ktoré sú následne zverejnené na YouTube kanáli *Trenčín región*. Vianočná tematika poukazuje na tradície, vianočné trhy a podujatia pre rodiny s deťmi usporiadané každoročne v tomto období. Taktiež zachytáva scenériu trenčianskeho regiónu a propaguje možnosť športového vyžitia v zimnom období. Okrem toho boli vytvorené videá zamerané na segment teenagerov alebo predstavenie TSK ako „*kraj hradov a zámkov*“.

Social-Media komunikácia

Od roku 2016 má KOOCR Trenčín región založenú webovú stránku – www.trencinregion.sk, ktorá poskytuje základné informácie pre návštevníkov a obyvateľov Trenčianskeho kraja. Jej súčasťou je interaktívny plánovač (= Trip planner) uľahčujúci návštevníkom ich pobyt. Webový portál je pravidelne aktualizovaný a prispôsobuje sa novým trendom na trhu. Novinkou v roku 2019 bolo spustenie predaja elektronických lístkov na podujatia a e-vstupeniek na hrady prostredníctvom webovej platformy KOOCR.

Pravidelné spojenie priaznivcov a fanúšikov regiónu umožňujú sociálne siete Facebook a Instagram so zriadenými profilmi, ktoré poskytujú followerom informácie o Trenčianskom kraji na dennej báze a ich vzájomnú vizuálnu komunikáciu.

V TSK vykonávajú svoju propagačnú činnosť aj štyri OOCR, ktoré majú (podobne ako KOOCR) zriadené webové stránky, ktoré sú pravidelne aktualizované a poskytujú návštevníkom všetky základné informácie o dianí a atraktivitách.

OOCR Región Horná Nitra – Bojnice vyvinula mobilnú aplikáciu „*Turistický sprievodca Bojnice*“, ktorá je dostupná v troch jazykových prevedeniach a slúži ako náhrada klasických printových propagačných materiálov v regióne. Táto moderná aplikácia prostredníctvom mobilných telefónov návštevníkom a obyvateľom mesta poskytuje množstvo textových a obrázkových informácií o meste Bojnice a jeho okolí, ktoré sú rozdelené do viacerých okruhov.

Priamy marketing

KOOCR Trenčín región v týždennom intervale zasiela Newsletter obsahujúci aktuálne informácie o podujatiach a produktoch cestovného ruchu širokej verejnosti prostredníctvom e-mailovej komunikácie.

Osobná komunikácia / Predaj

Iniciatívou OOCR Trenčianske Teplice je predávať svojim pravidelným a potenciálnym návštevníkom pobytové balíčky, ktoré sa budú ponúkať na základe plánovaných udalostí v destinácii – Plesová zima, Literárna jar, Hudobné leto a Divadelná jeseň.

Public Relations

Trenčiansky región sa prezentuje aj formou bannerových reklám v printových médiách s cieľom osloviť a zaujať domácich a zahraničných návštevníkov. Inzercia sa uskutočnila nielen v médiách so zameraním na oblasť cestovného ruchu, ale aj life-style magazínoch alebo aj vo vlakových bedekroch premávajúcich v Českej republike a Poľsku či v magazínoch leteckých spoločností.

TSK a KOCR vytvárajú prostredie pre spoluprácu s televíznym médiami a hostujú zahraničných novinárov rôznymi tematickými eventmi, ako napríklad tlačový brífing „*Raňajky s novinármi*“ alebo press trip organizovaný pre novinárov z Rakúska, krajín V4, Spojených arabských emirátov a slovenských cestovateľských blogerov a youtuberov.

OOCR Región Horná Nitra – Bojnice zabezpečuje pre renomovaných novinárov a tour operátorov z krajín V4 poznávacie infocesty po regióne s bohatým programom a zastávkami predovšetkým v zariadeniach členskej základne oblastnej organizácie.

Podpora OCR v destinácii TSK

Všetky OOCR na území Trenčianskeho kraja sa snažia podporovať rôzne aktivity reprezentujúce cestovný ruch v regióne a jeho rozvoj prostredníctvom ich financovania z vlastných zdrojov – z dobrovoľných členských príspevkov členov OOCR.

Event marketing

Propagácia trenčianskeho regiónu aktívnou formou účasti KOCR Trenčín región na kultúrnych podujatiach, ktoré sa uskutočňujú na každoročne sa opakujúcej báze, otvára možnosť priamej interaktivity predstaviteľov a tvorcov marketingovej stratégie s účastníkmi a návštevníkmi podujatia. KOCR Trenčín región zároveň vystupuje ako organizátor viacerých úspešných podujatí. Pre milovníkov hudby KOCR zorganizovala *Soirée s operetou a piknikom na Trenčianskom hrade* s pestrým sprievodným programom. V rámci projektu cezhraničnej spolupráce z programu INTERREG V-A SK-CZ realizovala KOCR Trenčín región niekoľko podujatí a výstav s cieľom spropagovať národné kultúrne pamiatky a spoločnú históriu slovenského a českého národa.. Výstava pod názvom „*História, ktorá nás spája*“ bola v roku 2019 umiestnená v priestoroch Trenčianskeho hradu a v Dubnickom kaštieli.

KOCR Trenčín región podporuje podujatie, ktoré organizujú členské OOCR, ako napr. podujatie *Art in Park*, ktorého spoluorganizátorom je OOCR Trenčianske Teplice. Tento umelecký festival spája film, výtvarné umenie, hudbu a divadlo a je určený pre všetky vekové kategórie. Obľúbené je aj podujatie venované zdraviu vo všetkých jeho podobách s názvom *Deň zdravia v Trenčianskych Tepliciach*.

Zaujímavou formou propagácie kúpeľného cestovného ruchu a zvýšenia návštevnosti počas zimnej sezóny v regióne bola atraktívna on-line kampaň z dielne KOČR Trenčín región *Najpomalšie sviatky*.

OOČR Región Horná Nitra – Bojnice vystupuje ako spoluorganizátor na viacerých podujatiach – Festival dychových hudieb *“Sebedražská babka vo fazuli”*, Vínny festival alebo Zážitkové podujatie v rámci mestských osláv výročia Bojníc.

Každoročne sa v obci Horná Mariková konajú *Marikovské folklórne slávnosti*, ktoré patria k úspešným podujatiam obyvateľov Marikovskej doliny, ako aj širokej verejnosti nielen z regiónu Horného Považia, ale aj zo všetkých kútov Slovenska, Moravy a zahraničia. Jedným z organizátorov je aj OOČR Horné Považie. Neodmysliteľne k vianočnému obdobiu patria Vianočné trhy v Považskej Bystrici, ktoré láka nielen bohatým kultúrnym programom, ale aj prezentáciou remesiel typických pre región Horného Považia.

Veľtrhy a podujatia cestovného ruchu

KOČR prezentuje trenčiansky región ako turistickú destináciu na podujatiach a veľtrhoch cestovného ruchu na Slovensku a v zahraničí (Česká republika). V rámci medzinárodného veľtrhu **Regiontour Brno** a **Holiday World Praha** KOČR Trenčín región približuje kultúrne, športové a relaxačné možnosti a potenciál Trenčianskeho kraja potenciálnym českým turistom. Zároveň propaguje oblastné organizácie cestovného ruchu a inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK a súkromných poskytovateľov služieb cestovného ruchu.

KOČR Trenčín región spolu s ostatnými členskými oblastnými organizáciami cestovného ruchu každoročne zabezpečuje prezentáciu ponuky cestovného ruchu trenčianskeho regiónu na veľtrhu **ITF SLOVAKIATOUR Bratislava** zjednotene pod jedným stánkom.

OOČR Región Horná Nitra – Bojnice sa zúčastnila konferencii k cestovnému ruchu mesta Prievidza, ktorej programom boli prednášky odborníkov v oblasti rozvoja CR a prezentácia nových projektov – *“Prievidza na križovatke histórie a súčasných trendov „cestovného ruchu”*. KOČR Trenčín región taktiež usporiadala viacero konferencií v duchu posilnenia potenciálu a propagácie cestovného ruchu regiónu.

Trenčiansky kraj využíva širokú škálu relevantných komunikačných kanálov a marketingových opatrení, ktoré umožňujú (potenciálnym) návštevníkom spoznať destináciu, poskytované produkty a služby. Je potrebné vyvíjať iniciatívu na ich udržiavanie a pravidelnú aktualizáciu. Z hľadiska mediálnej kampane a komunikačnej stratégie tieto nástroje komunikačného mixu predstavujú základný pilier pri tvorbe budúcich strategických cieľov. Marketingové aktivity podporujúce rozvoj cestovného ruchu vykonávajú aj jednotlivé mestá, obce a občianske združenia v rámci kraja, prípadne vo vzájomnej spolupráci a s pomocou cezhraničnej spolupráce.

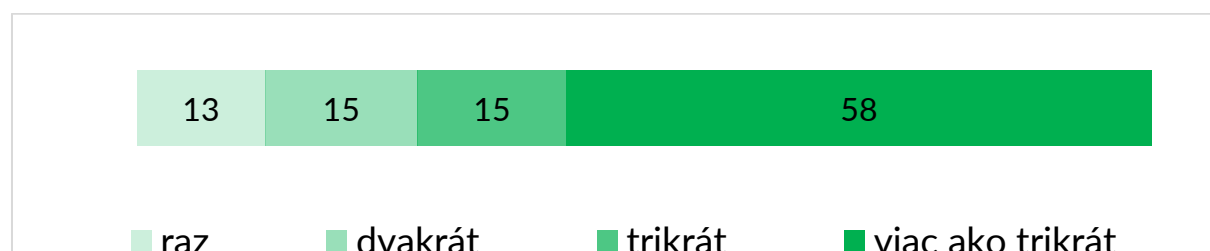
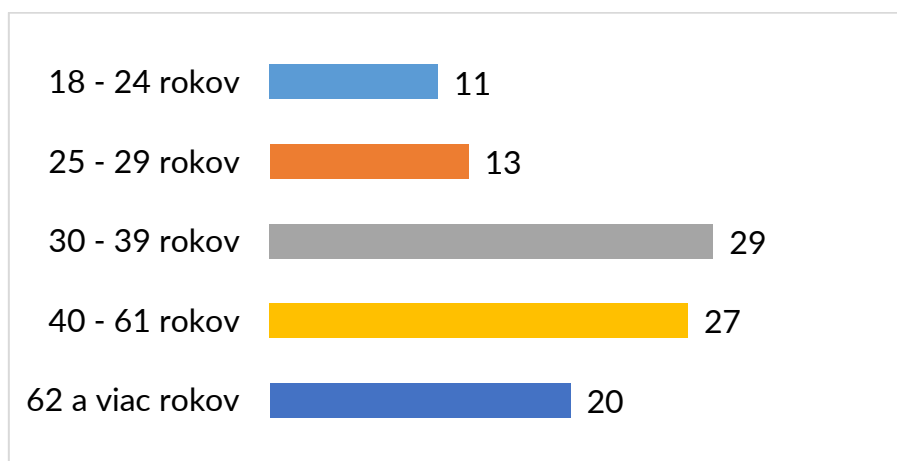
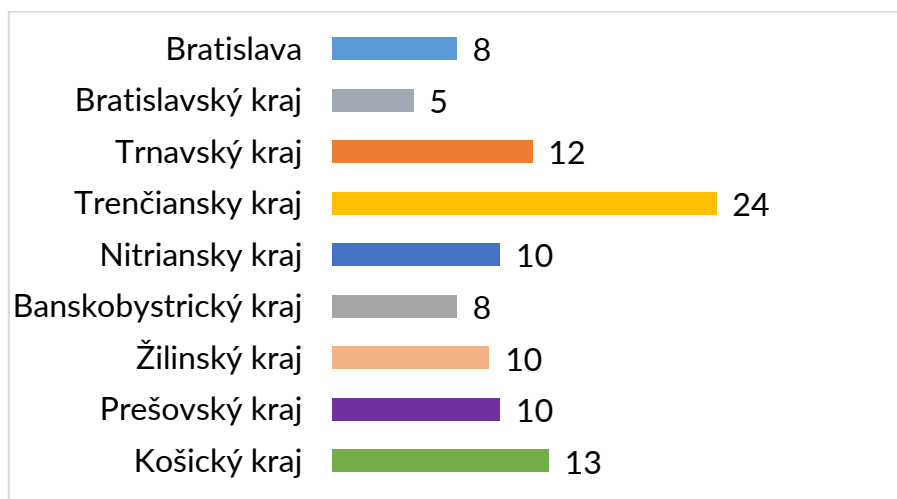
1.5 Analýza návštevníkov TSK

V období decembra 2019 bol realizovaný primárny prieskum s cieľom identifikovať hlavné cieľové skupiny návštevníkov najmä z hľadiska účelu návštevnosti a zistiť ich spokojnosť

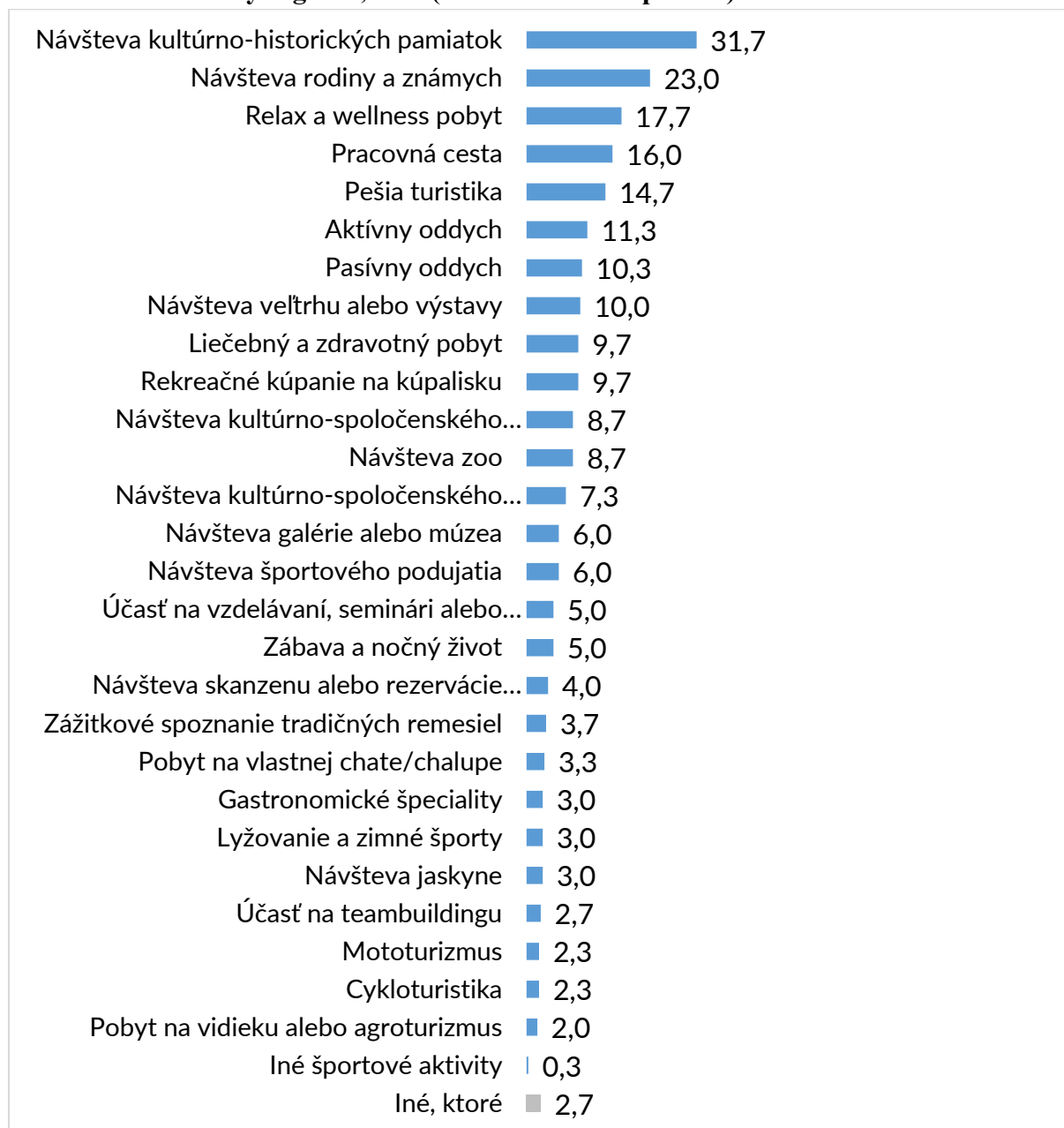
s ponukou regiónu. Prieskum bol realizovaný na vzorke 300 respondentov, pričom prieskumu sa zúčastnili respondenti zo všetkých krajov Slovenska.

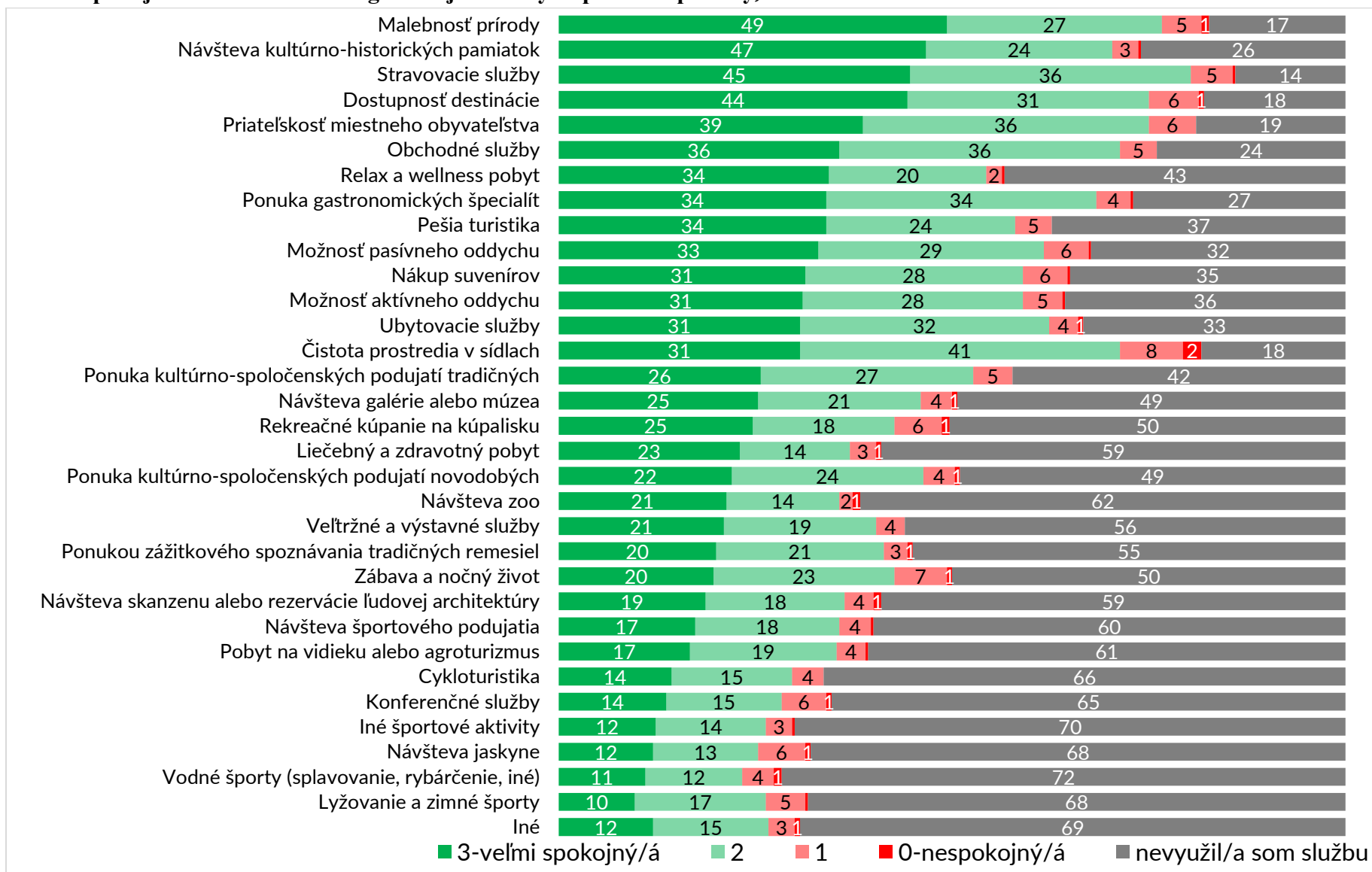
Väčšina respondentov je z TSK, inak pochádzajú zhruba rovnomerne zo všetkých krajov, z hľadiska veku ide najmä o respondentov zo strednej až vyššej vekovej kategórie a 58% respondentov navštívili región 3 a viackrát, možno povedať, že ide o stálych návštevníkov regiónu.

Graf 4 Štruktúra respondentov podľa miesta trvalého pobytu, veku a početnosti návštev územia TSK %

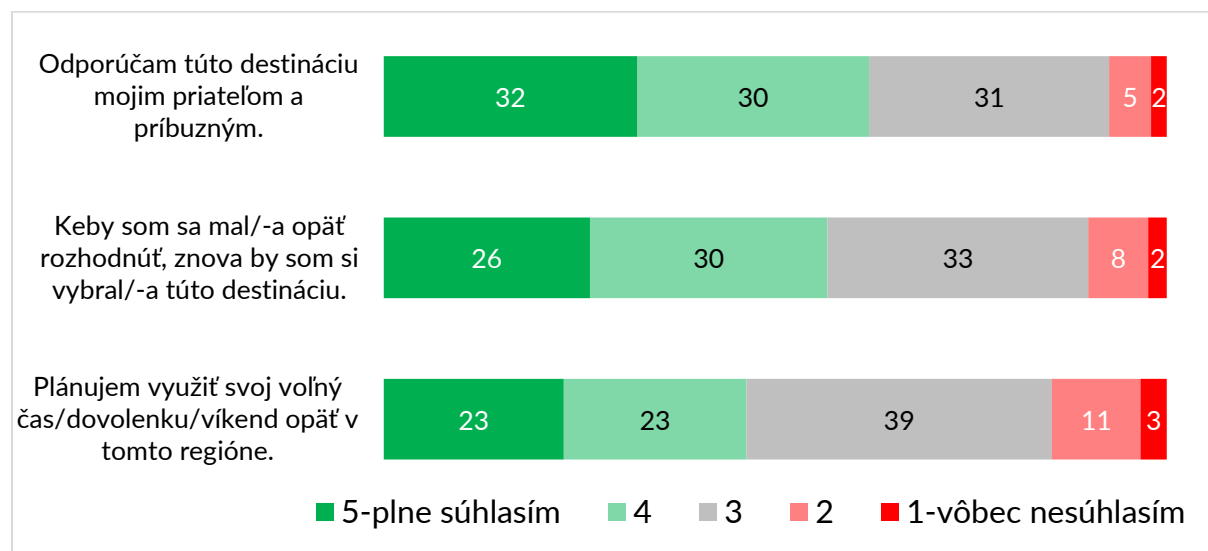
Na základe výsledkov realizovaného prieskumu je zrejмый prioritný účel návštevy kraja (nasledujúci graf). Ide o kultúrno-historické pamiatky vďaka ktorým prichádza do regiónu viac ako tretina návštevníkov. Nasleduje návšteva rodiny a známych. 17% respondentov prichádza využiť ponuku relaxačných a wellness služieb, zhruba rovnaké percento prichádza do kraja pracovne. Pešia turistika zláka takmer 15% návštevníkov, o niečo menej aktívny oddych ako taký, podobne aj pasívny oddych. 10% návštevníkov prichádza na výstavu alebo veľtrh a takmer to isté percento absolvuje v regióne liečebný a zdravotný pobyt a aj rekreačné kúpanie na kúpalisku. Návšteva tradičného kultúrno-spoločenského podujatia alebo návšteva zoo je jedným z nosných účelov pobytu v regióne pre takmer 9% respondentov. Účasť na novodobom kultúrno-spoločenskom podujatí zlákala do regiónu niečo viac ako 7% respondentov, návšteva športového podujatia podobne ako návšteva galérie alebo múzea 6% respondentov. Ostatné v grafe uvádzané účely návštevy alebo pobytu návštevníka v regióne boli relevantné pre 5% a menej respondentov. Medzi inými účelmi sa vyskytli najmä nákupy.

Graf 5 Účel návštevy regiónu, v % (možné max. 3 odpovede)

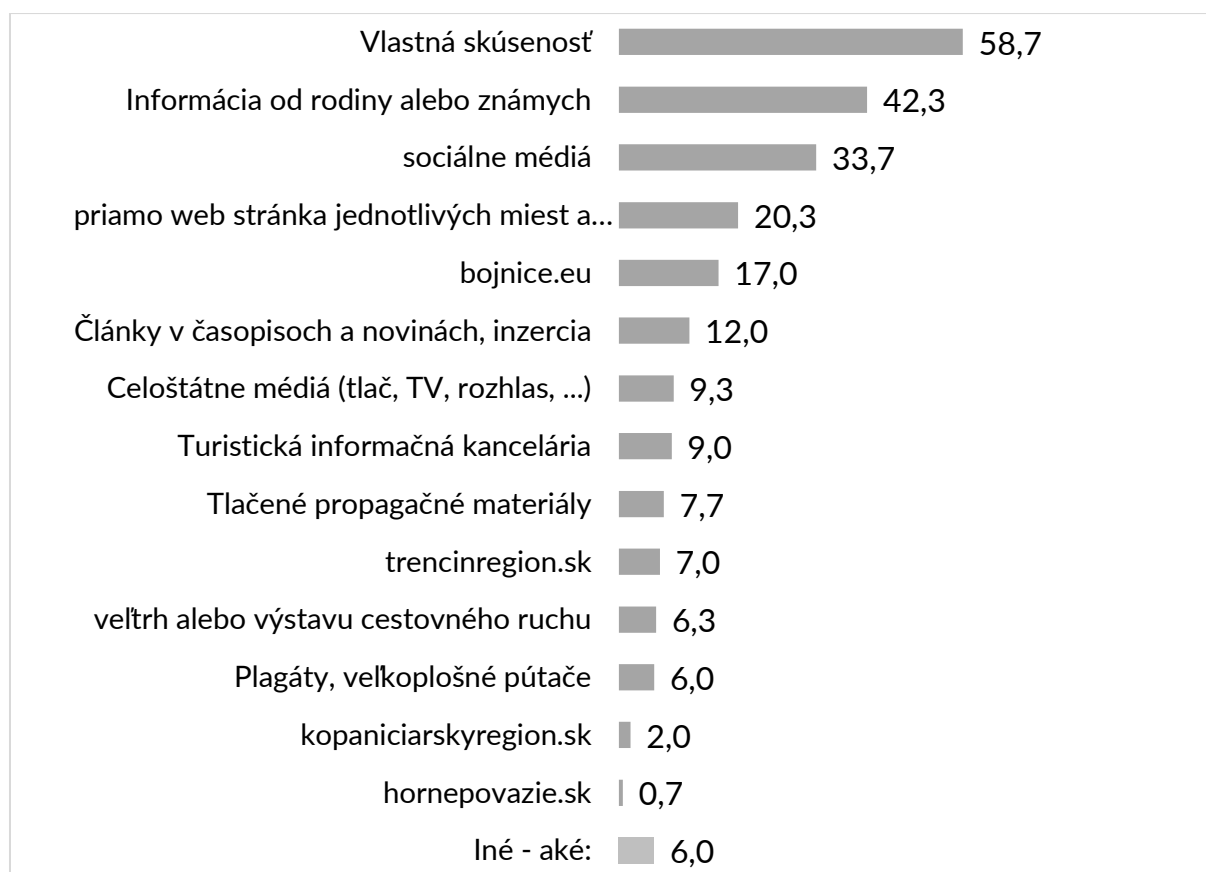
Graf 6 Spokojnosť návštevníkov regiónu s jednotlivými prvkami ponuky, v %

Na základe predchádzajúceho grafu možno konštatovať, že tie prvky ponuky vďaka ktorým návštevníci do regiónu prichádzajú prioritne aj hodnotia pozitívne, vyjadrujú pri nich najvyššiu mieru spokojnosti – stupeň 3. Najvyššie percento respondentov týmto najvyšším stupňom hodnotí práve malebnosť prírody a kultúrno-historické pamiatky. Vysoké percento je veľmi spokojných aj so stravovacími službami všeobecne (o niečo nižšie percento vyjadruje najvyššiu mieru spokojnosti s ponukou gastronomických špecialít) a dostupnosťou destinácie, na ďalších priečkach sa umiestňuje priateľskosť domáceho obyvateľstva a obchodné služby, relax a wellness služby. Ak berieme do úvahy percento respondentov, ktorí hodnotia svoju spokojnosť známku 3 a 2, najviac respondentov hodnotí takto pozitívne stravovacie služby ako také (spolu až 81% respondentov), nasleduje významná spokojnosť s už uvádzanými prvkami ponuky, a to malebnosť prírody, dostupnosť destinácie, priateľskosť obyvateľstva, čistota prostredia sídiel ako aj návšteva kultúrno-historických pamiatok a aj ponuka gastronomických špecialít. Naopak nespokojnosť alebo nízku spokojnosť prejavuje len minimálne percento návštevníkov.

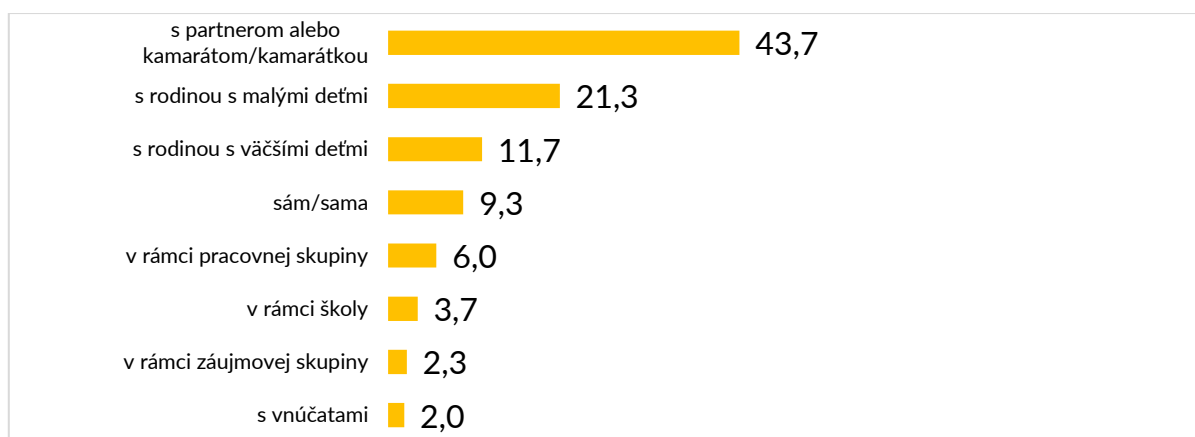
Graf 7 Celkový dojem z pobytu, v %

Viac ako tretina respondentov určite odporúča destináciu priateľom a známym, spolu až pre 93 respondentov prichádza odporúčenie tejto destinácie do úvahy. Ak by sa mali respondenti opäť rozhodovať, takmer 90% z nich by si opäť s veľkou pravdepodobnosťou vybrali túto destináciu pre svoju návštevu/pobyt. Podobne pozitívne, aj keď už len 85% respondentov, už konkrétnejšie plánujú využiť svoj voľný čas/dovolenku/víkend opäť v tomto regióne.

Graf 8 Informačné zdroje pri plánovaní svojho pobytu v regióne (viacej možností)

Respondenti využívajú pri plánovaní svojej návštevy najmä vlastnú skúsenosť z predchádzajúcich pobytov, spolu s informáciami od rodiny a známych využívajú tieto dva informačné zdroje všetci respondenti. Pre viac ako tretinu respondentov sú podstatné sociálne médiá, priamo web stránku miest a obcí využíva pätina respondentov. Z ostatných webových stránok 17% čerpá zdroje zo stránky bojnice.sk, web KOCR trencinregion.sk využíva 7% respondentov, ostatné webové portály len minimálne percento respondentov. Významné sú aj články v časopisoch a novinách, inzercia, ktorá je prínosná pre 12% respondentov. Ďalšie informačné zdroje sú uvedené v tabuľke využíva menej ako desatina respondentov.

Graf 9 S kým prichádzate do regiónu, v %

Do regiónu prichádzajú väčšina návštevníkov s partnerom alebo kamarátkou/kamarátom (teda vo dvojici), ide až o takmer 44% respondentov. Zhruba pätina prichádzajú ako rodina s malými deťmi, takmer 12% prichádzajú ako rodina s väčšími deťmi, 9% respondentov prichádzajú sami, 6% respondentov v rámci pracovnej skupiny, necelých 4% v rámci školy, viac ako 2% v rámci záujmovej skupiny a možnosť prichádzať s vnúčatami využívajú 2% starých rodičov.

1.6 Produktové línie

Pri mapovaní produktových línií v regióne vychádzame z webovej stránky KOČR a nastavených aktuálnych produktových radov touto organizáciou.

Hrady, zámky, pamiatky	historické centrá miest a obcí
	Trenčiansky hrad, Trenčianska synagóga, Hrad Vršatec, Ilavský hrad, Dubnický kaštieľ, Grotta s vyhliadkovou vežou v Dubnici nad Váhom, Kaštieľ v Záblatí, Barokový kaštieľ Adamovské Kochanovce, Antonstál, Barokový kaštieľ Motešických Ladce, Kaštieľ Bohunice, Kaštieľ Villa Bork, Kaštieľ v Klobušiciach, Rímsky nápis na trenčianskej skale, Pútnické miesto Veľká a Malá Skalka, Pominovec v Semerovci, Halužický kostol, Kostol sv. Františka Xaverského
	Bojnický zámok, Letohrádok Babylon Brodzany, Kaštieľ Brodzany, Pamätný dom Partizánske, Škola Veľké Uherce, Thonetova Vila Veľké Uherce, Obytná veža Žabokreky nad Nitrou, Bývalé sídlo lesného úradu Klátova Nová Ves, Kaštieľ Partizánske, Obec Uhrovec - rodný dom Ľ. Štúra a A. Dubčeka, Kaštieľ v Klátova Nová Ves, Zrúcaniny Vyšehrad, Baňa Cigeľ, Neskororománsky hrad v Uhrovci, Renesančný kaštieľ Uhrovec, Drevená zvonica Nitrianske Pravno, Meštiansky dom Nitrianske Pravno, Výšinné hradisko Nitrianske Pravno, bojnická Lipa kráľa Mateja
	Lednický hrad, Považský hrad, Hrad Vršatec, Mojtn, Orlovský kaštieľ, Kaštieľ Burg, Vila v Považskej Tepľej, Vila rodiny Milchovcov, Budova bývalej základnej školy vo Vrchteplej, Pamätná izba a Park Dominika Tatarku, Mladší kaštieľ v Považskom Podhradí, Kalvária postavená na vršku zvanom Háj - Považská Bystrica, Pamätná izba Štefana Závodníka, Pomník padlým partizánom, Vrchteplá, Dvojkríž na vrchu Malý Manín
Kultúra	Hrad Beckov, Mohyla M. R. Štefánika na Bradle, Čachtický hrad, Pamätník bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine, hrad Tematín, Pamätník SNP na vrchu Roh v Lubine, románsky kostolík v Haluziciach, mohylový kniežací hrob Očkov, kaštiele Brunovce, Častkovce, Lúka
	kultúrne podujatia jednotlivých miest a obcí, KOČR a OOCR
	Trenčianske múzeum, Katov dom, Karner svätého Michala, Župný dom, Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne, Galéria umenia VALOREM, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne, Galéria Vážka, Dubnické múzeum, Múzeum regiónu Bielych Karpát, Múzeum kolies ETOP Trenčín, Pamätná izba Jána Smreka, Posádkový klub (Dom armády), Kino Hviezda, Artkino Metro, Klub Lúč (hudobné koncerty, divadlá), Piano club (hudobné koncerty), Kúpeľná dvorana, Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, Folklórny súbor Trenčan a iné
	Trenčianske hradné slávnosti, Trenčiansky majáles, Farmársky jarmok, Noc múzeí a galérií, Noc divadiel, Noc literatúry, Deň detí na Trenčianskom hrade, ORA ET ARS Skalka, Príbehy z Trenčína, Trenčianske kultúrne leto, Hudobné leto Trenčianske Teplice, Festival Pohoda, Festival ľudových remesiel, Odovzdávanie Ceny Karla

	Čapka, Folklórny festival, Deň zdravia, Trenčiansky polmaratón, Oslavy SNP, Pri Trenčianskej bráne, Noc divadiel, Čaro Vianoc pod hradom – Vianočné trhy, Silvester v meste, Trojkráľová električka, Cestovateľské kino, Mestský ples, Trenčianske folklórne slávnosti, Dubnický výtvarný salón, Ilešháziiovské panské hody, Burza starožitností a gazdovské trhy, Food festival, BeerFest Trenčín, Teplanská pohoda, Novodubnický Superbiker, ART IN PARK Trenčianske Teplice, Trenčiansky polmaratón, Fishing show Medzinárodný festival duchov a strašidiel, Bojnice, Festival dychových hudieb “Sebedražská babka vo fazuli“ , Dni majstrov Trenčianskeho kraja, Rozprávkový zámok, Hornonitrianske folklórne slávnosti, FCC Gliding, Prievidza, Bojnický kráčuň , Vianoce na Bojnickom zámku, Beniakové Chynorany, festival poézie, Dedinské driapačky v Nedožeroch-Brezanoch, Snow film fest v Prievidzi, Festival heligonárov, Malé Hoste, Ľudový jarmok Pod vrbičkami, Nedžery-Brezany, Festival dychových hudieb, Ostratice, Divadelná Prievidza, festival, Zimné slávnosti hornonitria Tužina Gro(o)ve, hudobný multižánrový festival v Tužine, Folklórny festival Partizánske, Deň Prievidze Galérie: Art Point, Prievidza, Galéria RegionArt, Prievidza, Galéria Velvet, Bojnice Dom ilúzií, Múzeum Valaská Belá, Technické Moto Múzeum, Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, Múzeum praveku Prepoštská jaskyňa, Múzeum Bojnice, Rodný dom Ľ. Štúra a A. Dubčeka, Uhrovec, Múzeum partizánskej brigády Jána Žišku, Kýčerského spievanky;, Koyšove Ladce; Stupné - Stupniansky hodový jarmok; Považská Bystrica - Považskobystrický motocykel; Lúky - Bartolomejský jarmok; Lednice - Tradičné lednické dožinky; Noc hradov a zrúcanín na Považskom hrade; Country pod hviezdami, festival; Marikovské folklórne slávnosti; Lysá pod Makytou - Folklórna Lysá; Považská Bystrica - Oživovanie hradov, výstava; Púchovský jarmok, Otvára sa letu brána, Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici , Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, Múzeum v Hornom Moštenci, Archeologické múzeum Púchovskej kultúry, Súkromné múzeum nadšenca Ladislava Janecha v Považskej Teplej, Múzeum kolies Púchov, Slovenské sklárske múzeum MFF Myjava, Spomienková slávnosť pri príležitosti výročia tragickej smrti gen. M. R. Štefánika (Bradlo), Beckovské hradné slávnosti - dobývanie hradu, Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine, mnohé ďalšie Múzeum M. R. Štefánika na Košariskách, Múzeum SNR Myjava, Múzeum D. Jurkoviča Brezová pod Bradlom, Múzeum Čachtice, Múzeum Ľ. Podjavorinskej, Mestské múzeum Stará Turá, Železničné múzeum Stará Turá, Múzeum Moravské Lieskové, Rodný dom S. Štúra, Stála expozícia sestier Royových, Gazdovský dvor Turá Lúka, izby ľudových tradícií Vrbovce a Krajné, Múzeum Kálnica, Múzeum skanzenového typu v Bošáci, Múzeum ľudovej tvorivosti v Moravskom Lieskovom, Roľnícky dom Pobedim FS Kopaničiar, DFS Kopaničiarik, Myjavský heligonkári, DFS Vrbovčánek, FS Kýčer, rómsky súbúr Khamoro, FS Brezová a DFS Iskerka, Spevácka skupina Bukovčané a mnohé ďalšie PKO Trnovce, amfiteáter na vrchu Roh,
--	--

	Terasa slávy na Myjave, Park miniatúr v Podolí Udalosti a pamiatky/pamätníky z II. svetovej vojny (bunkre, iné) a meruôsmych rok
Kúpele a relax	Kúpele Trenčianske Teplice, Bazén Grand, Turecký kúpeľ Hammam, Kúpalisko a wellness Zelená žaba, Letné kúpalisko na Ostrove v Trenčíne, Letné kúpalisko Nemšová, Prírodné kúpalisko Opatová, Letné kúpalisko Košeca, Kúpalisko Dubnica nad Váhom, Plaváreň Nová Dubnica, Mestská plaváreň v Trenčíne Kúpele Bojnice, Letné kúpalisko Čajka, Termálne kúpalisko Pažiť, Termálne kúpalisko Chalmová, Kúpalisko Dúha Partizánske, Nitrianske Rudno, Remata, Termálne kúpele Malé Bielice Kúpele Nimnica, Swim Club – wellness, tančiareň, bowling, priehrada Nosice, MŠK krytá plaváreň v Považskej Bystrici, MŠK letné kúpalisko Považská Bystrica, Kúpalisko Púchov Starý a Nový Dubník, Zelená voda, Stará Myjava, kúpaliská a areály miest, ubytovacie zariadenia (napr. Hotel Štefánik Myjava, Agropenzión Adam Podkylava, iné)
Gastro	Farma Kameničany, Farma Zliechov, Farma Horné Srnie, Ranch 13, Gazdovstvo Uhliská, Jahody Záblatie Western rodeo na Ranchi 13, Gazdovská zabíjačka na Gazdovstve Uhliská v Trenčianskej Závade, Fašiangová zabíjačka v Hrabovke, a iné dedinské zabíjačky, Súťaž vo varení gulášu Kostolná-Záriečie, v Hornom Srní a iných obciach Handlovská kapustnica, Hornonitrianske dobroty, Dedinské driapačky v Nedožeroch-Brezanoch, Vínny festival – regionálne zážitkové propagačné podujatie v Bojniciach, Čerešňové slávnosti, Prievidza, Ľudový jarmok Pod vrbičkami, Nedžery-Brezany, Svätý Mikuláš a Vianoce na zámku, Bojnice Big green egg s flavour fair Slovensko, Považská Bystrica; Mikulášsky jarmok v Púchove; Advent v Púchove; Tradičné lednické dožinky; Stupniarsky hodový jarmok Farma Papradno, Koliba Papradno, Salaš Pružina, Salaš Kostrín Jánova Ves, Salaš Orlové, Salaš Nimnica, Reštaurácia U Poslednej bosorky Nitrianske Pravno, Kopačka - bar a reštaurácia v obci Kanianka, neďaleko Prievidze, Motorest Pereš Kopaničiarska ovocno-destilátová cesta, sušiareň ovocia Harušťák, Lubina - Miškých Dedinka, pálenica Brestovec, Jablonka, Bošáca, Gazdovský dvor Turá Lúka, z podujatí napr. Dni sliviek Turá Lúka (Gazdovský dvor), tradičné jarmoky a zabíjačky miest a obcí, ponuka ubytovacích a stravovacích zariadenia (napr. Reštaurácia u Juhásza, Holotých víška (Košariská), Penzión na Mlyne Stará Turá, Vinoteka na Nátoni Stará Myjava, ďalšie)
Šport a turistika	CHKO Biele Karpaty, CHKO Malé Karpaty, Javorníky, Strážovské Vrchy, Považský Inovec, časť CHKO Záhorie, ďalšie kategórie chránených území vrátane vtáčích území a chránených území európskeho významu Menej a stredne náročná turistika a cykloturistika rybárske a poľovnícke revíry lietanie na rogale, paragliding

	športovo-rekreačné areály miest a obcí, bikeparky Vršatecké podhradie, Vyhliadka Sedmerovec, Štefánikova vyhliadka, Rozhľadňa Považský Inovec, Rozhľadňa Soblahov-Dúbravka, Rozhľadňa Malý Jelenec, Lesopark Brezina s parkom Tanzania, Kúpeľný park, Jaskyňa pod Jeleňom, Jánošíkova jaskyňa, Jaskyňa nad cestou, Benediktova jaskyňa, Letisko Trenčín, Letisko Slávnica, Laser Arena Trenčín, Escape room Trenčín, Dračie lode Trenčín Šport: Lyžiarske stredisko Soblahov – Ostrý vrch, Lyžiarske stredisko Zliechov, Lyžiarsky vlek Rajkovec, Motokárová hala VOLT racing center, Paintball Dolná Súča, Paintball Dubnica nad Váhom TimeOut Bowling Južanka, Bowling a kolkáreň Trenčín, Minigolf na Ostrove v Trenčíne, M-sport, Squash Centrum Dubnica nad Váhom, Mestský futbalový štadión Dubnica nad Váhom, Futbalový štadión AS Trenčín, Zimný štadión Pavla Demitru v Trenčíne, Aréna Mariána Gáboríka, Menej a stredne náročná turistika a cykloturistika, MTB trasy, Ranch 13, Žrebčín Motešice, Rybolov: Baračka, pri Dubnici nad Váhom Štrkovecké jazerá, Štrkovisko Bodovka, Enkláva, Gabajové jazerá, Jazierko Skalka, Trenčianske kaskády, Revír Kľúčové a Štrkovisko Nemšová, Štrkovňa Nozdrkovce, Štrkovisko Ľuborča. Turistika: Malá Fatra – Výstup na Kľak; Strážovské vrchy – Výstup na Malú Maguru; Strážovské vrchy – Výstup na Rokoš; Strážovské vrchy – Výstup na Strážov; Vtáčnik – Výstup na Žarnov a Buchlov; Vtáčnik – Výstup na Malý a Veľký Grič; Vtáčnik – Výstup na Vtáčnik; Pohorie Žiar – Výstup na Vyšehrad Cykloturistika: Hornonitrianska cyklomagistrála, Korvínov trail, Gilethov alebo Pálffyho trail, Cyklookruh Bojnice a Medzihorie, Spojka Belianska, Rematská, Cigeľská, Chvojnická a Chalmovská, Radiála Rokošská, Žiarska, Pravniarska, Lehotská a Hradecká, Fačkovské sedlo. Jazda na koni: Hipocentrum Majer, Jazdecký klub Hipo Mačov, Diviaky nad Nitricou – časť Mačov, Monty Ranč, Nitrianske Pravno – časť Vyšehradné Fačkovské sedlo Kľak Skiarena - bohatý výber turistických chodníkov, výborné zjazdovky Skala Hrádok - lezecká oblasť - najvyššia andezitová stena na Slovensku Normované 9-jamkové golfové ihrisko Vážska cyklomagistrála, Rajecká cyklomagistrála, Lyžiarske stredisko SKI RÁZTOKA, SKI Čertov Javorníky, SKI Mojtn, SKI Horná Mariková, SKI Homôlka, Priehrada Nosice, Manínska úžina, Kostoleckej tiesňave, Prírodná pamiatka Briestenské skaly, Prírodná pamiatka Prečínska skalka, Jašteričia priepasť – jaskyňa, Partizánska jaskyňa, Pružinská Dúpna jaskyňa, Temné jaskyne, Náučný chodník na Považský hrad, Náučný chodník Karola Brančíka, Náučný chodník Milochov, Náučný chodník Súľovské skaly, Strážovské vodopády, Bosmany, Klapy a vrch Ostrá Malenica MŠK zimný štadión Považská Bystrica
--	--

	Štefánikova magistrála – Cesta hrdinov SNP), Štiavnická cyklomagistrála, Kopaničiarska cyklomagistrála, mnohé iné, rekreačné stredisko Starý a Nový Dubník a Zelená voda, ďalšie vodné nádrže stredisko Veľká Javorina (Holubyho chata, LS Veľká Javorina), SKILAND Stará Myjava, , SKI Bezovec, SKI Park Kálnica bežkárske trasy - napr. Hornácko-kopaničársky okruh, Novolhotsko-staromyjavský okruh, Bílo-karpatská bežkárska magistrála mountainboarding v Kálnici, horolezectvo (tréningové Beckovské hradné bralo), rozhľadňa Žalostinná, Chvojníca a Poľana – Brestovec, agrofarmy a jazdecké kluby, Biofarma Charolais, Čachtická jaskyňa
Ďalšie atrakcie cestovného ruchu	Most slávy v Trenčianskych Tepliciach
	Národná ZOO Bojnice, Hvezdáreň Partizánske, Banský skanzen
	Motokrosová trať vo Sverepci – Národné krosové centrum
	Minifarma Lubina, ZOO farma New Zealand v Modrovej , ubytovanie v tradičných kopaničiarskych chalupách, chalupa v štýle Flinstone (Jablonka)
Základná charakteristika subregiónu	Matúšovo kráľovstvo v harmónii tradícií, folklóru a modernej doby obklopené podmanivou krásou prírody a liečivých termálnych prameňov.
	Romantický kraj liečivej vody a hôr
	Kraj bryndzových dolín a tiesňav
	Malebný kraj kopaníc a slivkových samôt, slávnych udalostí a histórie.

1.7 SWOT analýza

Silné stránky

- Významná cezhraničná spolupráca, produktová a projektová spolupráca v CR
- Dobrá dopravná dostupnosť (napojenie na D1 a E50 v smere Brno, ČR)
- Existencia letísk a aeroklubov
- Malebnosť prírodného prostredia
- Možnosť rôznorodých outdoorových rekreačných a atraktívnych športovo nenáročných aktivít
- Prostredie vhodné aj pre adrenalínové športy

- Región bohatý na historické udalosti a významné osobnosti
- Hustota významných a aj návštevnícky atraktívnych kultúrnych pamiatok
- Existencia silných atrakcií v regióne (primárna ponuka, kultúrne pamiatky)
- Tradičné kultúrne – spoločenské podujatia (festivaly)
- Bohaté zdroje minerálnych a termálnych vôd, tradícia kúpeľníctva
- Zachovaná tradičná kultúra
- Vybudované kultúrne inštitúcie (múzeá,)
- Známosť regiónu pre výletný cestovný ruch
- Zachované tradičné formy bývania – kopaničiarske domy
- Gurmánske špeciality – tradičné jedlá a nápoje
- Tradícia výstavníctva
- Hokejová kultúra
- Tradícia motoristického športu

- Zrekonštruované námestia a zvýšená atraktivita historických centier
- Široká sieť dobre značených turistických trás a cyklotrás, MTB trás
- Zrekonštruované kúpaliská
- Infraštruktúra pre zimné rekreačné lyžovanie

- Stabilný rast počtu prenocovaní vo všetkých okresoch TSK
- Nárast počtu prenocovaní
- Najvyššie využitie lôžkovej kapacity v porovnaní s ostatnými krajmi Slovenska
- Nadpriemerné hodnoty dosiahnuté v priemernom počte prenocovaní
- Nie vysoká sezónnosť v regióne

- Aktívna činnosť organizácií destinačného manažmentu
- Živé občianske združenia, občianske aktivity v oblastiach využiteľných pre tvorbu produktov CR, resp. potenciálnych produktov CR
- Digitalizácia TSK – dostupnosť v komunikácii a distribúcii prostredníctvom sociálnych médií (Facebook, YouTube, Instagram)
- Súčinnosť aktérov na budovaní značky TSK ako destinácie CR.

- Marketingové opatrenia zamerané na všetky vekové kategórie návštevníkov.

Slabé stránky

- Dopravné napojenie niektorých regiónov kraja, frekvencia medzimestských spojov potrebná na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- Slabé vnímanie regiónu ako destinácie pre trávenie dovolenky (dlhodobejší pobyt)
- Nepokrytie subregiónu Myjava a Nové Mesto nad Váhom organizáciou destinačného manažmentu
- Málo komplexných produktov/balíkov s atraktívnymi názvami, cieľovými službami, ale aj doplnkovými službami
- Sústreďenie sa na tradičné produkty, málo trendových produktov a zameranie na nové cieľové skupiny návštevníkov
- Nevyužitá infraštruktúra pre účely cestovného ruchu (areály, pamiatky, ...)
- Atraktívnosť ponuky niektorých múzeí pre náročného súčasného klienta
- Kvalita poskytovaných služieb
- Sezónny charakter otváracích hodín historických pamiatok
- Nepripravenosť na náročnejšieho a zahraničného návštevníka (jazyková vybavenosť, infraštruktúra)
- Vysoká priemerná cena ubytovacích služieb v rámci SR v okrese Trenčín
- Neexistencia jednotného regionálneho produktu
- Slabé využitie a propagácia vodného toku Váh pre účely cestovného ruchu
- Čiastočne poškodené prírodné prostredie v oblasti realizácie ťažobného priemyslu v subregióne Hornej Nitry
- Nedostatočná stratégia v súvislosti s konkrétnymi cieľovými skupinami a tematickou ponukou.

Príležitosti

- spolupráca subjektov cestovného ruchu v záujme rozvoja cestovného ruchu v regióne
- nové rozpočtové obdobie pre oblasti vytvárajúce podmienky a podporujúce cestovný ruch (doprava, životné prostredie, kreatívny priemysel, lokálne riadené rozvojové stratégie, udržateľný mestský rozvoj, digitalizácia a rozvoj informačných technológií, ďalšie)
- daňové a sociálne opatrenia vlády smerom k posilneniu CR v SR, verejné zdroje pre CR
- podpora udržateľného rozvoja
- národná a európska podpora rozvoja všetkých alternatívnych foriem dopravy
- rozvojové projekty cezhraničnej a nadnárodnej spolupráce
- nové segmenty v CR a nové trendy v CR,
- pretrvávajúci trend krátkodobých pobytov v roku, zvyšujúce sa ekologické povedomie apod.
- spolupráca so strednými a vysokými školami (prax, inovatívne riešenia, prieskumy)
- potenciál vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky, hipoturistiky

- vládna podpora cestovného ruchu v procese transformácie subregiónu Hornej Nitry z ekonomickej orientácie na ťažobný priemysel
- nové formy šírenia informácií, vytvárania sietí, inscenovania a komunikačného šírenia ponúk a služieb
- priamy kontakt so zákazníkmi prostredníctvom mobilného marketingu (napr. dizajn mobilných webových stránok (= responzívny dizajn), mobilná reklama, analýza webu, on-line prieskumy štruktúry návštevníkov a pod.)

Riziká – ohrozenia

- obmedzené možnosti čerpania zdrojov EÚ na rozvoj CR v novom rozpočtovom období
- Pokles ekonomického rastu a zníženie kúpyschopnosti obyvateľstva
- Spolupráca v tvorbe a realizácii spoločných produktov CR
- Zvýšenie konkurenčnej schopnosti substitučných produktov CR v iných regiónoch Slovenska
- Podpora domáceho cestovného ruchu v zdrojových krajinách
- Rastúce ceny vstupov a kapitálu
- Rastúca náročnosť klientov v cestovnom ruchu,
- Získanie nových trhov v cestovnom ruchu
- Nedostupnosť kvalifikovanie pracovnej sily pre cestovný ruch v regióne
- Silná, rastúca konkurencia medzi destináciami CR.
- Konkurenčná súťaž o témy týkajúce sa podobných produktových profilov v príslušnom prostredí vyvolané zvýšeným záujmom zákazníkov o nové trendy.
- Neustále sa zvyšujúce očakávania týkajúce sa technických informačných štandardov, ako aj digitálneho spracovania
- klimatické zmeny a zvyšovanie nadmorskej výšky na dostatočnú snehovú pokrývku v lyžiarskych strediskách

2 Návrhová časť koncepcie rozvoja cestovného ruchu destinácie Trenčín región

Hlavné ciele rozvoja, nosné regionálne produkty pre nosné cieľové skupiny, mediálna stratégia a kampaň pre posilnenie značky Trenčín región.

Trenčiansky samosprávny kraj je destináciou cestovného ruchu s ponukou autentických zážitkov spojených s tradíciami, folklórom a kultúrou a využitia vzácnych prírodných zdrojov termálnych a minerálnych vôd a horských masívov. Cieľom rozvoja cestovného ruchu je udržateľné využitie tohto nezameniteľného potenciálu pre uspokojenie súčasného/moderného/náročného klienta a pre dosiahnutie pozitívnych environmentálnych, sociálnych a ekonomických efektov pre spoločnosť.

Nasledujúca tabuľka uvádza nosné cieľové skupiny, na ne orientované prioritné nosné produkty, a tiež doplnkové produkty. Zároveň tabuľka definuje účinné prvky marketingovej mediálnej kampane pre jednotlivé segmenty a produkty.

Z metodického hľadiska sú prvky tabuľky spracované na základe analýzy názorov aktérov v cestovnom ruchu ako aj z analýzy potenciálu jednotlivých subregiónov. Uvedené nosné produkty sú vyberané z množiny nosných produktov definovaných aktérmi cestovného ruchu. Doplnkové produkty sú vyberané jednak z množiny nosných produktov, ktoré nie sú pre daný segment prioritné, a tiež zo skupiny produktov, ktoré aktéri cestovného ruchu v prieskume neurčili ako nosné.

Tab. 14 Nosné cieľové skupiny a produkty

Cieľové skupiny	Nosné produkty	Doplňkové produkty	Mediálna kampaň - prvky
Návštevník zameraný na poznávanie	Kultúrno-historické atraktivity	Vidiek a agroaktivity	- Multimediálna komunikácia – jednotný printový/on-line sprievodca destináciou – newsletter – diskusná Facebook platforma – videospoty - Event marketing – osobný predaj - Blog/Influencer
		Spoločenské akcie	
		Výstavníctvo a konferencie	
		Gastronómia a vínny cestovný ruch	
	Folklór a tradície	Religiózný cestovný ruch	
		Pešia turistika	
		Pobyt na termálnych kúpaliskách	
		Podpora ekológie, dobrovoľná práca	
Pasívny návštevník	Pobyt v kúpeľoch a wellness	Kultúrno-historické atraktivity	- Mediálna reklama – printový sprievodca kúpeľmi – bannerová reklama - Zľavové portály – ponuka wellness pobytov - Osobná komunikácia / Predaj
		Folklór a tradície	
		Pešia turistika	
		Spoločenské akcie	
		Cykloturistika	
		Golf	
		Religiózný cestovný ruch	
		Gastronómia a vínny cestovný ruch	
Návštevník vyhľadávajúci zábavu	Spoločenské akcie	Gastronómia a vínny cestovný ruch	- Social-Media (Facebook, YouTube, Instagram) - Challenge marketing - Newsletter TSK
	Folklór a tradície	Pobyt na termálnych kúpaliskách	
		Vidiek a agroaktivity	
	Pešia turistika	Lyžovanie a zimné športy	

Aktívny návštevník	Cykloturistika	Vodné športy	• Mediálna reklama – Foto kampaň (Facebook/Instagram) – Challenge marketing • Propagácia obsahu generovaného návštevníkmi
	Golf	Motoristický šport	
	Lov zveri a rybolov	Adrenalínový šport	
		Podpora ekológie, dobrovoľná práca	
Návštevník vyhľadávajúci obchod a vzdelávanie	Výstavy a konferencie	Vidiek a agroaktivity	• Sponzorstvo • Virtual-Reality • Veľtrhy cestovného ruchu • Osobný predaj – business & wellness balíčky
		Folklór a tradície	
		Pobyt v kúpeľoch a wellness	
	Kultúrno-historické atraktivity	Spoločenské akcie	
		Golf; lov zveri a rybolov	
		Folklór a tradície	
		Gastronómia a vínny cestovný ruch	
		Vidiek a agroaktivity	
		Podpora ekológie, dobrovoľná práca	

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z definovaného cieľa rozvoja destinácie a definovaných nosných cieľových skupín a produktov, uvádzame prioritné oblasti, opatrenia a aktivity v rámci ktorých sa aktéri cestovného ruchu budú podieľať na jeho dosiahnutí. Základom úspešnej realizácie je spolupráca medzi aktérmi a zdieľanie poznatkov a skúseností. Viaceré navrhované opatrenia a aktivity majú prierezový charakter, a tak efekty z ich realizácie prinesú synergické efekty.

Prioritné oblasti rozvoja cestovného ruchu v regióne a návrh opatrení

1. Manažment cestovného ruchu v destinácii a ľudské zdroje

Opatrenie 1: Aktívna spolupráca aktérov cestovného ruchu

Cieľom tohto opatrenia je čo najaktívnejšia participácia kľúčových aktérov v TSK na spoločných aktivitách cestovného ruchu v regióne, tvorbe a propagácii produktov cestovného ruchu. Východiskom je identifikácia kľúčových aktérov z hľadiska ponuky cestovného ruchu v regióne (územnej samosprávy, regionálnych podporných organizácií, ziskovej ako aj neziskovej sféry – záujmových združení a spolkov) a využitie aktívnych organizácií zasahujúcich do cestovného ruchu – rôzne záujmové občianske združenia, miestne akčné skupiny a iné. Ide však nielen o priamych aktérov cestovného ruchu, ale aj nadväzných a dodávateľských odvetví, ktorí dotvárajú produkt cestovného ruchu, alebo dokonca sú nositeľmi cieľových motívov pre návštevníka (napr. poľnohospodárstvo pri agroturizme a pod.). Podstatná je pravidelná komunikácia nielen v rámci KOČR a OOCR, ale aj vytvorenie komunikačnej platformy napríklad na báze produktových sietí. Napriek tomu, že často ide o priamych konkurentov, spolupráca medzi subjektami je možná a aj žiadúca/nevyhnutná. Súčasťou týchto aktivít je aj podpora dodávateľského reťazca z regiónu (uprednostňovanie regionálnych dodávateľov) na podporu pozitívnych ekonomických dopadov cestovného ruchu v území (pozitívna diskriminácia) a dosiahnutie čo najvyššieho multiplikačného efektu cestovného ruchu na území TSK.

Opatrenie 2: Podpora foriem celoživotného vzdelávania v problematike cestovného ruchu

Cieľom opatrenia je rastúca potreba flexibility pracovnej sily vzhľadom na neustále rýchlejšie sa meniace prostredie, v rámci ktorého sa uskutočňuje cestovný ruch, a to aj na strane ponuky ako aj na strane dopytu. Nevyhnutné je najmä vzdelávanie v oblasti informačných a komunikačných technológií, vzťah k zákazníkom, zvyšovanie jazykových zručností kontaktných zamestnancov v cestovnom ruchu, iné. V tejto oblasti je možné spolupracovať so vzdelávacími zariadeniami, konkrétne strednými a vysokými školami a využiť ich disponibilné infraštruktúrne a profesionálne personálne kapacity. Nakoľko udržanie kvalitného personálu a zníženie jeho fluktuácie je pre podniky cestovného ruchu otázkou strategickú priority, môže byť ponuka rôznych kurzov nielen snahou zvyšovať kvalifikáciu pracovnej sily, ale aj súčasťou internej práce so zamestnancami a personalistiky.

Opatrenie 3: Kompletizácia a podpora inštitútu destinačného manažmentu v regióne

Cieľom je zapojenie kľúčových subjektov cestovného ruchu do destinačného manažmentu v regióne tak, aby bola dosiahnutá ich zainteresovanosť na spoločných aktivitách a smerovaní rozvoja cestovného ruchu v destinácii Trenčín región a najmä propagácia regiónu ako destinácie nielen pre návštevu/výlet, ale aj dovolenkový pobyt. V súčasnosti nie sú zapojené všetky relevantné subjekty z jednotlivých subregiónov TSK, čo obmedzuje tvorbu spoločných atraktívnych produktov cestovného ruchu, rozdeľovanie marketingových nástrojov a nevyužitie synergických efektov na tvorbu inovatívnych produktov a zvyšovanie konkurencieschopnosti regiónu. Možno je začlenenie území do existujúcich štruktúr destinačného manažmentu alebo vytvorenie novej oblastnej organizácie cestovného ruchu na nepokrytom území. Okrem toho je podstatné aj získanie subjektov z iných príbuzných odvetví a pokúsiť sa začať budovať destinačný manažment vo forme medziodvetvovej siete.

Opatrenie 4: Pokračovanie v rozvoji spolupráce so sektorom školstva

Cieľom opatrenia je využitie potenciálu, ktorý ponúka spolupráca vo sfére edukácie so strednými školami v oblasti duálneho vzdelávania (Pracovisko praktického vyučovania) a vysokými školami v oblasti profesne orientovaných bakalárskych programov. Široké sú možnosti spolupráce so školstvom pri riešení rôznych identifikovaných odborných problémov ako aj výskumných oblastí v cestovnom ruchu. Podstatné je pokračovať naďalej v obojstranne výhodnej a cieľavedomej spolupráci v oblasti spracovávaní školských projektov na stredných školách, spracovaní bakalárskych ako aj diplomových či doktorandských dizertačných prác za úzkej spolupráce s regionálnymi subjektmi ako aj projektových riešeniach výskumných tímov z univerzitného prostredia.

Opatrenie 5: Pokračovanie v cezhraničnej spolupráci a spoločnej projektovej iniciatíve

Cieľom opatrenia je neustále posilňovanie spolupráce so subjektmi cestovného ruchu a organizáciami podporujúcimi cestovný ruch v rôznych oblastiach v prihraničných oblastiach Českej republiky. Je predpoklad, že cezhraničná spolupráca bude podporovaná v novom rozpočtovom období aj naďalej vo veľkom rozsahu z fondov EÚ, pričom neustále je priestor pre tvorbu nových spoločných cezhraničných produktov cestovného ruchu, významných konkurencieschopných inovatívnych produktov schopných pritiahnuť návštevníkov aj z iných ako tradičných zdrojových krajín a ich propagáciu ako aj pre rozvoj cezhraničného územia ako kompaktného územia cestovného ruchu.

Parametre realizácie:

Počet koordinačných stretnutí kľúčových aktérov CR v regióne (mimo zasadnutí členskej základne KOČR a OOCR)

Počet nových členov OOCR priamo z cestovného ruchu, počet nových členov OOCR z nadväzujúcich a dodávateľských odvetví

Počet návrhov nových spoločných regionálnych produktov CR, počet realizovaných nových spoločných regionálnych produktov CR, počet spoločných cezhraničných produktov cestovného ruchu

Počet kurzov celoživotného vzdelávania, počet účastníkov kurzov

Počet školských projektov, bakalárskych, diplomových, dizertačných prác pod mentoringom regionálnych subjektov, počet riešených odborných a výskumných úloh

Počet podaných projektov cezhraničnej spolupráce, počet realizovaných projektov cezhraničnej spolupráce

2. Infraštruktúra a služby

Opatrenie 1: Rozvoj cyklotrás a cykloturistiky

Cieľom opatrenia je sprístupniť cykloturizmus v regióne ako nosný, ale aj doplnkový produkt pre klientov. Prírodný potenciál regiónu TSK poskytuje kvalitné zázemie pre rozvoj cykloturistiky. Región značne podporuje rozvoj cykloturizmu aj v úzkej spolupráce so Slovenským cykloklubom, realizovaných bolo množstvo projektov zameraných na rozvoj siete cyklotrás. Regiónom prechádza Vážska cyklomagistrála, Malokarpatská magistrála i Ponitrianska magistrála. V rámci aktivít je potrebné podporiť realizáciu investičných projektov zameraných na ďalšiu výstavbu, udržiavanie a dostavbu existujúcich cyklotrás, napojenie na siete cyklistických chodníkov na českej strane, realizovať program certifikácie služieb pre cyklistov, rozvíjať doplnkovú cykloturistickú infraštruktúru, vrátane cykloľávok, parkovania, servisných služieb, služieb požičovní a prepravy bicyklov. Súčasťou kvalitného zázemia tejto formy cestovného ruchu sú tiež kvalitné a komplexné systémy značenia cyklotrás a priebežný monitoring a revitalizácia stavu existujúcich cyklotrás zameraná na bezpečnosť.

Opatrenie 2: Zlepšenie prístupnosti objektov cestovného ruchu pre turistov

Trenčiansky samosprávny kraj ako destinácia cestovného ruchu ponúka veľké množstvo historických, prírodných a kultúrnych atraktivít. Ich existencia je kľúčová pre komplexnosť a originálnosť ponuky. Je žiadúce uskutočňovať aktivity, ktoré zabezpečia ich priestorovú a informačnú dostupnosť s vážnym dôrazom na bezpečnosť. V zmysle priestorovej dostupnosti je dôležité vychádzať z pravidelného monitoringu stavu prístupových komunikácií a uskutočňovať údržbu existujúcich ciest, cyklociest a chodníkov. Významným prvkom je tiež značenie objektov i prístupových komunikácií, vrátane vydávania aktuálnych máp a osádzania informačných tabúľ. V rámci investičných projektov je potrebné uskutočniť prípravné práce pre nové projekty a ich realizáciou umožniť prístupnosť objektov cestovného ruchu v širšom rozsahu.

Opatrenie 3: Zabezpečenie vysokej kvality služieb cestovného ruchu

Destinácia TSK má silný potenciál, jeho využitie je určené dopytom. Ten je dnes zastúpený skúseným, informovaným a edukovaným klientom, ktorý má jasnú a náročnú predstavu o kvalite. Splniť očakávania súčasného a perspektívneho klienta si vyžaduje aplikáciu moderných foriem manažmentu kvality na úrovni destinácie ale samozrejme predovšetkým na úrovni poskytovateľov služieb. KOČR Trenčín región každoročne udeľuje ocenenie TOP v cestovnom ruchu Trenčianskeho kraja. Táto aktivita pôsobí na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb a podporuje inovatívnosť v cestovnom ruchu. V rámci uvedeného opatrenia je dôležité podporiť pravidelný monitoring poskytovanej kvality, orientovať sa na zavádzanie progresívnych CRM systémov, pokračovať v implementácii systému zabezpečenia kvality na regionálnej úrovni a podporiť činnosť profesionálnych združení a komôr. V úsilí

o dosiahnutie špičkovej kvality je kľúčovým aspekt technológie a aspekt ľudského kapitálu. Aktivity tohto opatrenia by tak mali byť sústredené na prípravu a realizáciu projektov zameraných na inovácie, modernizáciu a robotizáciu, ako aj na vzdelávanie pracovnej sily pre cestovný ruch.

Opatrenie 4: Zabezpečenie informačnej dostupnosti pre klientov podľa súčasných a perspektívnych potrieb

Cieľom opatrenia je zabezpečiť informačný komfort pre klienta. Spája sa s aktivitami tradičného informačného prístupu, ale predovšetkým s jeho digitálnou formou. V rámci tradičných spôsobov informovania klienta je potrebné pokračovať v monitoringu situácie dostupnosti informácií, dobudovať sieť informačných bodov v turisticky atraktívnych lokalitách, podporovať činnosti TIK a zvyšovať atraktivitu ich služieb. Aktivity v rámci tohto opatrenia by však jednoznačne mali byť ambiciózne v zavádzaní klientsky prítiahlivých digitálnych platforiem pre komunikáciu a informáciu v cestovnom ruchu. Súčasťou je virtuálna realita a viaceré mobilné aplikácie, ktoré zvyšujú atraktivitu produktov.

Opatrenie 5: Podpora nových foriem podnikania a nových produktov

Cieľom tohto opatrenia je podpora existujúcich a vznik nových podnikateľských subjektov v cestovnom ruchu v regióne s dôrazom na využitie nových foriem podnikania a produkciu nových produktov. Aktivity v rámci tohto opatrenia sú sústredené na identifikáciu „trhových medzier“ v zmysle absencie špecifických komplementárnych produktov a na podporu ich produkcie v rámci podnikateľského sektora v regióne. Dôležitá je príprava a realizácia projektov na podporu podnikateľskej činnosti v cestovnom ruchu sústredená na rozvoj kreatívnych centier, inovatívnych centier a start-up firiem zameraných na digitálne technológie pre cestovný ruch.

Parametre realizácie:

Vystavané cyklotrasy v km, revitalizované úseky v km

Počet projektov zameraných na rozvoj cykloturizmu

Komplexnosť infraštruktúry cykloturistiky

Prieskum stavu prístupových komunikácií, úroveň bezpečnosti prístupových komunikácií

Rozsah údržbových prác v km, resp. v odpracovaných hodinách

Počet osadených informačných tabúlí, počet označených prístupových komunikácií

Počet vydaných máp

Počet podaných projektov, počet realizovaných nových projektov

Objem vynaložených prostriedkov na aktivity

Prieskum dosahovanej kvality služieb

Počet zavedených CRM systémov

Kvalitatívna štruktúra ubytovacích a stravovacích zariadení

Počet realizovaných projektov zameraných na inovácie, modernizáciu a robotizáciu v CR

Počet informačných bodov – ich nárast

Počet a využitie mobilných aplikácií v CR

Počet zavedených prvkov digitalizácie CR v regióne

Počet kreatívnych centier, počet inovatívnych centier

Počet start-up podnikov

Objem prostriedkov na podporu podnikania v CR v regióne

3. Udržateľný rozvoj cestovného ruchu

Udržateľný rozvoj cestovného ruchu v regióne sa vzťahuje na ekonomickú, sociálnu ako aj na environmentálnu stránku cestovného ruchu.

Opatrenie 1: Permanentná analýza dosahovaného objemu výkonov cestovného ruchu

Opatrenie je zamerané na sledovanie základných výkonových ukazovateľov cestovného ruchu, a to počtu ubytovaných návštevníkov, počtu prenocovaní, dosahovaných tržieb, ako aj priemerného výdavku na turistu a výletníka v určitej štruktúre výdavkov (vstupné, ubytovanie, stravovanie, iné služby), počet návštevníkov/výletníkov ako aj ďalších ukazovateľov. Cieľom je zabezpečiť udržateľnosť cestovného ruchu najmä vo vzťahu k ekonomickému prostrediu, konkrétne k udržateľnosti podnikov cestovného ruchu a aktivít cestovného ruchu ako aj priamo k zamestnanosti v cestovnom ruchu a vytváraní stabilných pracovných miest. Účelom je dosahovanie nie minimálnej, ale optimálnej efektívnosti fungovania podnikov cestovného ruchu nevyhnutnej aj pre určitú šírku a hĺbku sortimentu ponúkaných služieb zo strany ponuky, ktorú stále vo väčšej miere súčasný návštevník vyžaduje. Podstatné je dbať na podporu regionálnej ekonomiky a v hodnotovom reťazci uprednostňovať regionálnych dodávateľov produktov a služieb.

Opatrenie 2: Zákaznícky orientovaná kvalita produktov

Cieľom je ponúkať dosahovanie takej kvality produktov, ktoré sú šité na mieru cieľovým skupinám návštevníkov. Východiskom je pravidelný monitoring návštevníkov, analýza ich potrieb, hodnotenia ponuky regiónu a ich spokojnosti s jednotlivými prvkami ponuky, sledovanie vývoja zvolených ukazovateľov hodnotenia. Podstatným je následné zdieľanie získaných informácií a poznatkov so všetkými relevantnými poskytovateľmi služieb cestovného ruchu, či už v písomnej praktickej forme alebo organizovaním pravidelných systematických workshopov.

Opatrenie 3: Podpora ekologického cestovného ruchu

Neustále sa zvyšujúce ekologické povedomie a citlivosť obyvateľstva, aktuálne občianske aktivity a hnutia priamo ovplyvňujú aj potrebu eko-hospodárenia v rôznych oblastiach služieb cestovného ruchu - ubytovania, stravovania, služieb vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu a iných. Podpora eko-správania sa prevádzok cestovného ruchu, uprednostňovanie a zavádzanie environmentálnych riešení a následne využitie tejto skutočnosti v komunikačnej kampani destinácie sú základom využitia tohto trendu aj v cestovnom ruchu

Trenčín región. Kombinácia trendového eko-turizmu a prírodného cestovného ruchu môže byť zaujímavým zážitkovým produktom pre identifikované cieľové skupiny, región má v tejto oblasti vynikajúce lokalizačné predpoklady. V rámci týchto snáh sa vytvára priestor pre zváženie zavedenia rekreačnej dopravy v niektorých destináciách kraja, ktorá môže riešiť prepojenie atrakcií na dopravné uzly a zároveň je atraktívnym inovatívnym prvkom ponuky.

Opatrenie 4: Podpora udržateľného rozvoja produktových radov

Analýza cestovného ruchu v TSK identifikuje nosné produkty prioritne v oblasti kúpeľníctva a wellness, poznania histórie, kultúry, tradícií a folklóru, ako aj pešej turistiky. Tomuto nastaveniu zodpovedajú i nosné cieľové skupiny identifikované prioritne ako rodiny s deťmi a seniori. Ďalej nasledujú deti školského veku do 15 rokov; jednotlivci (mladí ľudia a ľudia v produktívnom veku) a starí rodičia s vnúčatami. Je dôležité uplatňovať aktivity podporujúce ďalší kvalitatívny rozvoj služieb v rámci nosných produktov a pre kľúčové segmenty, nakoľko predstavujú jadro súčasnej konkurenčnej pozície. Pre udržateľný rozvoj cestovného ruchu regiónu a s ohľadom na komplexnosť ponuky, ako faktora dĺžky pobytu a sezónnosti, je potrebné sústrediť aktivity na podporu produktov vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu, cykloturistiky, produktov gastronómického a zážitkového cestovného ruchu (vrátane slow-food a kreatívnych aktivít), zákaznicke zatriaktivnenie a produktové dotvorenie tak vynikajúcich príležitostí regiónu ako sú románske pamiatky a slovanské hradiská ako aj produktov pre aktívnych návštevníkov zameraných na športové aktivity (lyžovanie, lyžovanie na tráve, golf, vodné športy, rybolov). Ponuka adrenalínových, športových a špecifických spoločenských podujatí (festivaly) je významným faktorom oslovenia segmentu mladých ľudí a aktívnych športovcov, ktorí sú perspektívnou lojálnou skupinou klientov s budúcimi novými produktovými očakávaniami. Je podstatné podporiť identifikáciu tohto segmentu s prostredím regiónu, nakoľko má aj výrazný vplyv v referenčnom prostredí sociálnych sietí.

Opatrenie 5: Posilnenie regionálnych produktových značiek.

Cieľom opatrenia je vyvíjať aktivity, ktoré posilnia existujúce a pomôžu vzniku nových produktových značiek v regióne. Ich existencia je kľúčová v zmysle originálnej ponuky, ktorá podporuje návštevnosť a identifikáciu klienta s regiónom. Ich produkcia má tak priamy dopad nie len na spotrebu, ale aj na propagáciu. Majú tiež priaznivý dopad na vnímanie existencie cestovného ruchu rezidentmi, ktorých tradície, história a zručnosť sa podpisuje pod vznik regionálnych produktov. Aktivity v rámci tohto opatrenia tak účinkujú v oblasti ekonomickej i sociálnej udržateľnosti.

Opatrenie 6: Tvorba produktových zážitkových balíkov

Náročnosť klienta na rozsah a rôznorodosť služieb kladie nároky aj na využívanie spolupráce rôznorodých subjektov na tvorbu produktových balíkov s atraktívnym jadrom a zaujímavými doplnkovými službami, dobre komunikovateľným zvučným názvom, informačnou dostupnosťou tohto produktu (prehľadnými informáciami v rôznych informačných zdrojoch) a jednoduchou objednávkou/kúpou. V tejto súvislosti sa ponúka využitie už dostatočne známych atrakcií cestovného ruchu, kultúrnych pamiatok, podujatí, rezervy sú v marketingovej práci s osobnosťami, ktoré privedú návštevníkov do regiónu, avšak ponuka ďalších doplnkových služieb v regióne je obmedzená. Región disponuje niektorými už dobre u verejnosti známymi balíčkami, nevyhnutná je systematická práca v tejto oblasti všetkých zainteresovaných subjektov. Potrebné je reťazové spájanie/prepájanie služieb/atrakcií

z rôznych území regiónu (napr. vo forme tematických ciest), vytváranie niekoľkodňových balíčkov a/alebo prezentácia stavebníkového systému ponuky atrakcií nadväzujúcich na základné a cieľové služby. Tieto aktivity majú napomôcť profilovaniu regiónu ako pobytovej destinácie. Významne by k tomu mohlo prispieť aj zavedenie regionálnej karty.

Parametre realizácie:

Každoročná analýza kapacitných a výkonových ukazovateľov cestovného ruchu v regióne, komparačné štúdie s inými regiónmi

Realizácia prieskumu návštevnosti

Realizácia prieskumu rezidentov o aktivitách cestovného ruchu

Počet zamestnancov v CR

Pravidelné workshopy o aktuálnej situácii CR v regióne

Počet nových produktových zážitkových balíkov

Počet tematických ciest

Zavedenie regionálnej karty

Počet podnikov cestovného ruchu spĺňajúcich požiadavky eko-správania

4. Imidž regiónu cestovného ruchu a jeho posilnenie

Opatrenie 1: Trenčín región ako značka destinácie

Cestovný ruch by sa mal v trenčianskom regióne etablovať medzi hlavné odvetvia, charakterizované prítlačnosťou a kvalitou poskytovaných služieb. Budovanie značky destinácie je preto identifikačným bodom pre TSK. Profil značky pre Trenčiansky kraj by mal umožniť dosiahnuť popredné postavenie na konkurenčnom trhu. Charakteristická identita a regionalita, typické kulinárske a regionálne výrobky, ako aj budovanie kultúry sú ďalšími prvkami procesu budovania značky. Vývoj značky destinácie by mal integrovať už existujúce značky tvorené privátnymi poskytovateľmi služieb v regióne. Toto spájanie môže vytvoriť vzájomne prepojený a koordinovaný systém tvorený podporujúcimi sa značkami.

Opatrenie 2: Tvorba silných ekonomických impulzov

Dôsledná orientácia na hostí a posilnenie povedomia o cestovnom ruchu, ako aj nové siete, sú východiskom pre rozvoj ponúk s pridanou hodnotou, ktoré tiež podporia budovanie značky destinácie TSK. V rámci rozvoja Trenčianskeho kraja ako destinácie cestovného ruchu by mal byť integrovaný tematický cielený marketing. Cieľom opatrenia je osloviť (potenciálnych) návštevníkov – domácich aj zahraničných a vyvíjať produkty, ktoré sú šité na mieru návštevníka a predlžujú sezónu v destinácii. Zo súčasného pohľadu, vzhľadom na hybné sily cestovného ruchu v TSK, sú vymedzené profilové cieľové skupiny. Následne by sa v budúcnosti mala venovať prioritou rozvoja trhu a vývoju výrobkov so zreteľom na tieto

najsilnejšie cieľové skupiny. Tento proces zahŕňa spracovanie CUSTOMER JOURNEY každej kľúčovej cieľovej skupiny.

Opatrenie 3: Dôsledne spájanie štruktúr a marketingových procesov aktérov cestovného ruchu v destinácii

Organizácie cestovného ruchu v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK (KOCR Trenčín región a OOCR – Región Horná Nitra – Bojnice, Trenčianske Teplice, Región Horné Považie a Trenčín a okolie) sa svojimi aktivitami úspešne začlenili do konkurenčného trhu. Systém cestovného ruchu v Trenčianskom kraji je založený na pozadí digitálnej spolupráce, čo je správnym krokom k dosiahnutiu vplyvu na trhu a väčšiemu rastu (s účinným využitím finančných prostriedkov). V záujme optimalizovať rozvoj cestovného ruchu, je potrebné spojenie jeho marketingových štruktúr a procesov. Vyžaduje si to jasné vymedzenie úlohy, flexibilitnú spoluprácu organizácií a podnikov v rámci cestovného ruchu, ako aj súvisiacich odvetví. Je potrebné zodpovedajúcim spôsobom upraviť mechanizmy marketingu, propagácie a financovania.

Opatrenie 4: Jednotná propagácia TSK ako destinácie cestovného ruchu na veľtrhoch a podujatiach cestovného ruchu

Podujatia cestovného ruchu môžu výrazne prispieť k celkovému marketingu destinácie, pomôcť destinácii vytvoriť imidž a propagovať región. Cieľom opatrenia je zvýšenie účasti TSK na veľtrhoch a podujatiach cestovného ruchu v domácom a zahraničnom prostredí. Účelom tohto opatrenia je propagačná kampaň historických, športových, turistických a kultúrnych atraktivít a poskytovaných služieb trenčianskeho regiónu prostredníctvom priameho kontaktu s (potenciálnymi) návštevníkmi. Participácia TSK by mala byť zabezpečená zjednotene – všetkými aktérmi cestovného ruchu v regióne a pod jedným stánkom.

Parametre realizácie:

Počet aktérov CR zapojených do propagácie regiónu rôznymi nástrojmi marketingovej komunikácie.

Pozícia TSK ako destinácie cestovného ruchu na hodnotiacich platformách.

Vytvorenie tematických brožúr na základe nosných produktov regiónu v printovej a on-line forme určených (potenciálnym) návštevníkom.

Realizácia marketingovej kampane formou CUSTOMER JOURNEY kľúčových cieľových skupín destinácie.

Počet návštevníkov trenčianskeho regiónu zaregistrovaných v digitálnej databáze.

Počet veľtrhov a podujatí cestovného ruchu s aktívnou účasťou aktérov CR trenčianskeho regiónu.

Tab. 15 Prioritné oblasti, opatrenia a parametre realizácie

Priorita	Opatrenie	Parameter realizácie
Manažment cestovného ruchu v destinácii a ľudské zdroje	Aktívna spolupráca aktérov cestovného ruchu	Počet koordinačných stretnutí kľúčových aktérov CR v regióne (mimo zasadnutí členskej základne KOČR a OČR)
	Podpora foriem celoživotného vzdelávania v problematike cestovného ruchu	Počet nových členov OČR priamo z cestovného ruchu, počet nových členov OČR z nadväzujúcich a dodávateľských odvetví
	Kompletizácia a podpora inštitútu destinačného manažmentu v regióne	Počet návrhov nových spoločných regionálnych produktov CR, počet realizovaných nových spoločných regionálnych produktov CR, počet spoločných cezhraničných produktov cestovného ruchu
	Rozvoj spolupráce so sektorom školstva	Počet kurzov celoživotného vzdelávania, počet účastníkov kurzov
	Pokračovanie v cezhraničnej spolupráci a spoločnej projektovej iniciatíve	Počet školských projektov, bakalárskych, diplomových, dizertačných prác pod mentoringom regionálnych subjektov, počet riešených odborných a výskumných úloh Počet podaných projektov cezhraničnej spolupráce, počet realizovaných projektov cezhraničnej spolupráce
Infraštruktúra a služby	Rozvoj cyklotrás a cykloturistiky	Vystavané cyklotrasy v km, zrevitalizované úseky v km
	Zlepšenie prístupnosti objektov cestovného ruchu pre turistov	Počet projektov zameraných na rozvoj cykloturizmu
	Zabezpečenie vysokej kvality služieb cestovného ruchu	Komplexnosť infraštruktúry cykloturistiky Prieskum stavu prístupových komunikácií, úroveň bezpečnosti prístupových komunikácií
	Zabezpečenie informačnej dostupnosti pre klientov súčasných a perspektívnych potrieb	Rozsah údržbových prác v km, resp. v odpracovaných hodinách Počet osadených informačných tabúlí, počet označených prístupových komunikácií
	Podpora nových foriem podnikania a nových produktov	Počet vydaných máp Počet podaných projektov, počet realizovaných nových projektov

		Objem vynaložených prostriedkov na aktivity Prieskum dosahovanej kvality služieb Počet zavedených CRM systémov Kvalitatívna štruktúra ubytovacích a stravovacích zariadení Počet realizovaných projektov zameraných na inovácie, modernizáciu a robotizáciu v CR Počet informačných bodov – ich nárast Počet a využitie mobilných aplikácií v CR Počet zavedených prvkov digitalizácie CR v regióne Počet kreatívnych centier, počet inovatívnych centier Počet start-up podnikov Objem prostriedkov na podporu podnikania v CR v regióne
Udržateľný rozvoj cestovného ruchu	Permanentná analýza dosahovaného objemu výkonov cestovného ruchu	Každoročná analýza kapacitných a výkonových ukazovateľov cestovného ruchu v regióne, komparačné štúdie s inými regiónmi
	Zákaznícky orientovaná kvalita produktov	Realizácia prieskumu návštevnosti
	Podpora ekologického cestovného ruchu	Realizácia prieskumu rezidentov o aktivitách cestovného ruchu
	Podpora udržateľného rozvoja produktových radov	Počet zamestnancov v CR
	Posilnenie regionálnych produktových značiek	Pravidelné workshopy o aktuálnej situácii CR v regióne
	Tvorba produktových zážitkových balíkov	Počet nových produktových zážitkových balíkov Počet tematických ciest Zavedenie regionálnej karty Počet podnikov cestovného ruchu spĺňajúcich požiadavky eko-správania
Imidž regiónu cestovného ruchu a jeho posilnenie	Trenčín región ako značka destinácie	Počet aktérov CR zapojených do propagácie regiónu rôznymi nástrojmi marketingovej komunikácie.
	Tvorba silných ekonomických impulzov	

	Dôsledne spájanie štruktúr a marketingových procesov aktérov cestovného ruchu v destinácii	Pozícia TSK ako destinácie cestovného ruchu na hodnotiacich platformách. Vytvorenie tematických brožúr na základe nosných produktov regiónu v printovej a on-line forme určených (potenciálnym) návštevníkom. Realizácia marketingovej kampane formou CUSTOMER JOURNEY kľúčových cieľových skupín destinácie. Počet návštevníkov trenčianskeho regiónu zaregistrovaných v digitálnej databáze. Počet veľtrhov a podujatí cestovného ruchu s aktívnou účasťou aktérov CR v trenčianskom regióne.
	Jednotná propagácia TSK ako destinácie cestovného ruchu na veľtrhoch a podujatiach cestovného ruchu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Literatúra

- TSK (2014). Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v TSK a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov.
- ICCR (2014). Koncepcia rozvoja cestovného ruchu OOCR Región Horná Nitra - Bojnice pre roky 2014 -2020.
- Trenčín región. Výročná správa 2015, 2016, 2017, 2018.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013-2023
- Stratégia rozvoja vidieka TSK 2013 - 2020
- TSK. (2016). Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry. Dostupné na:
https://www.tsk.sk/buxus/docs/cyklostrategia_v2.pdf
- Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Transformácia regiónu Hornej Nitry. Dostupné na:
http://zivotpouhli.sk/images/pdf/publikacie/Transformacia_Horna_Nitra_banska_cinnost_v02.pdf
- Štúdia rozvoja hipoturistiky, MAS Kopaničiarsky región.
- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne Pod Veľkou Javorinou a Bradlom, a Bradlom, 2014
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Novom Meste nad Váhom s napojením na okolitý región, 2006
- Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody, spracované podľa
<http://uzemia.enviroportal.sk/>
- Stratégie CLLD miestnych akčných skupín
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch – KOM (2010) 352
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (MDV SR, 2015)
- Regionalizácia cestovného ruchu Slovenskej republiky (MH SR, 2005)
- Udržateľná Európa 2030 (Towards a Sustainable Europe by 2030), Európska komisia, 2019
- Správa o Slovensku 2019 – COM(2019)150final, EK, 2019

- Stratégia digitálnej transformácie Slovenska do roku 2030
- Stratégia rozvoja CR do 2020, MDVa RR SR
- Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027, SWD(2018)171final, EK, 2018
- <https://www.trencinregion.sk>
- <https://www.tsk.sk/>
- <https://slovakia.travel/trenciansky-kraj>
- <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcie/trencin>
- <https://bojnice.eu/oblastna-organizacia/>
- <https://bojnice.eu/tour/cyklomapa-region-bojnice/>
- kopaniciarskyregion.sk
- <https://horna-nitra-21.estranky.sk/clanky/povrch.html>
- <https://www.trencinregion.sk/63387/region-horna-nitra>
- <http://www.skiraztoka.sk/>
- <https://krizom-krazom.eu/regiony/cyklotrasy-v-okrese-povazska-bystrica>
- <https://www.trencinregion.sk/39652/maninska-tiesnava>
- <https://www.trencinregion.sk/64627/kupele-nimnica>
- <https://www.trencinregion.sk/91154/region-horne-povazie>
- www.hradiska.sk
- www.econsultancy.com
- <http://www.cyklotrasytsk.sk/>
- <https://www.hotelesizabeth.sk/sk/>

Prílohy

Príloha 1 Ubytovacia kapacita v počte lôžok v jednotlivých krajoch SR za roky 2008 – 2018

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
BSK	28 785	28 456	27 920	28 135	26 928	28 143	27 868	26 104	23 346	22 538	20 991
TTSK	17 704	17 439	15 795	16 378	15 402	15 942	16 057	14 075	14 278	14 704	14 842
TSK	15 774	15 534	15 259	14 981	13 291	14 397	14 694	15 297	14 668	14 933	15 274
NSK	18 784	18 106	16 190	16 882	16 960	17 440	18 009	16 356	15 142	15 285	14 414
ŽSK	43 084	39 250	40 057	40 360	37 973	40 440	42 053	36 726	37 571	38 574	39 571
BBSK	22 984	21 587	21 518	22 206	21 016	21 115	21 790	19 915	20 606	21 693	21 839
PSK	32 750	32 009	32 291	33 927	33 318	34 131	34 163	31 207	31 844	32 764	33 942
KSK	21 586	21 893	23 188	25 989	25 707	26 139	26 764	26 476	26 443	26 559	26 825
SR	201 451	194 274	192 218	198 858	190 595	197 747	201 398	186 156	183 898	187 050	187 698

Príloha 2 Počet prenocovaní dosiahnutý v jednotlivých krajoch SR za roky 2008 – 2018

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
BSK	3 082 284	3 103 541	3 000 449	2 554 879	2 024 473	2 184 586	1 961 389	1 743 196	1 569 404	1 575 664	1 859 033
TTSK	1 352 397	1 351 121	1 203 899	1 181 037	1 111 814	1 076 726	1 083 888	985 625	997 376	981 084	1 204 167
TSK	1 454 952	1 374 363	1 274 486	1 108 518	987 153	972 493	964 664	928 461	972 937	1 034 864	1 217 739
NSK	970 827	977 268	828 062	707 945	656 195	612 661	576 406	631 572	691 440	651 396	750 119
ŽSK	3 097 483	2 896 764	2 777 136	2 440 296	2 147 499	2 397 984	2 270 966	2 227 731	2 135 892	2 106 609	2 535 960
BBSK	1 825 981	1 680 911	1 614 400	1 397 260	1 293 066	1 335 415	1 341 786	1 360 168	1 357 156	1 371 169	1 624 485
PSK	2 901 080	2 790 308	2 713 587	2 362 386	2 142 701	2 256 759	2 112 644	2 027 582	2 024 817	2 008 277	2 447 577
KSK	830 079	762 490	726 401	597 759	537 533	649 947	596 457	620 403	618 308	662 006	825 024
SR	15 515 083	14 936 766	14 138 420	12 350 080	10 900 434	11 486 571	10 908 200	10 524 738	10 367 330	10 391 069	12 464 104

Príloha 3 Štruktúra návštevníkov podľa zdrojových krajín na území TSK za rok 2018

Krajina trvalého pobytu	Počet návštevníkov	Krajina trvalého pobytu	Počet návštevníkov
Trenčiansky kraj	370 034	Macedónsko	104
Albánsko	13	Maďarsko	2 866
Argentína	29	Malajzia	20
Austrália	194	Malta	34
Belgicko	632	Maroko	14
Bielorusko	205	Maurícius	1
Bosna a Hercegovina	80	Mexiko	156
Brazília	66	Moldavsko	32
Bulharsko	839	Nemecko	15 799
Cyperská republika	22	Nórsko	258
Česká republika	47 102	Nový Zéland	41
Čierna Hora	24	Oceánia	2
Čínska ľudová republika	1 784	Omán	2
Dánsko	478	Ostatné africké štáty	154
Dominikánska republika	6	Ostatné americké štáty	63
Egypt	47	Ostatné ázijské štáty	377
Estónsko	178	Ostatné európske štáty	92
Fínsko	407	Poľsko	5 443
Francúzsko	2 247	Portugalsko	264
Grécko	104	Rakúsko	5 211
Holandsko	1 895	Rumunsko	1 079
Hongkong	6	Rusko	1 705
Chorvátsko	551	Saudská Arábia	48
India	345	Singapur	6
Indonézia	31	Slovenská republika	259 800
Írsko	237	Slovinsko	1 128
Island	51	Spoj. arabské emiráty	28
Izrael	417	Spoj. kr.VB a Sev. Írsko	1 951
Japonsko	463	USA	2 198
Juhoafrická republika	171	Srbsko	3 010
Kanada	326	Španielsko	788
Katar	2	Švajčiarsko	882
Keňa	9	Švédsko	544
Kórejská republika	1 026	Taiwan	106
Kuba	3	Taliano	2 750
Lichtenštajnsko	2	Thajsko	47
Litva	291	Tunisko	90
Lotyšsko	113	Turecko	420
Luxembursko	54	Ukrajina	2 057
		Vietnam	14

Zdroj: ŠÚ SR, 2019

Príloha 4 Štruktúra návštevníkov podľa krajiny pôvodu v jednotlivých subregiónoch TSK za rok 2018

Región Horná Nitra

Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní	Návštevníci	Počet prenocovaní	Návštevníci	Počet prenocovaní
	Bánovce n. Bebravou		Partizánske		Prievidza	
Okres	3 800	15 004	9 296	21 612	87 892	410 304
Argentína	-	-	-	-	4	12
Austrália	1	1	1	1	39	88
Belgicko	10	101	3	3	62	145
Bielorusko	-	-	-	-	23	55
Bosna a Herceg.	16	43	-	-	6	9
Brazília	-	-	-	-	21	42
Bulharsko	3	8	1	1	31	62
Cyperská rep.	1	1	-	-	5	35
Česká rep.	392	774	5 312	13 190	7 452	25 133
Čierna Hora	-	-	-	--	3	3
Čínska ľud. rep.	6	14	13	40	1 184	1 408
Dánsko	-	-	83	148	41	101
Estónsko	-	-	-	-	79	391
Fínsko	-		16	39	17	30
Francúzsko	198	505	63	139	197	390
Grécko	5	24	2	2	10	34
Holandsko	7	9	20	32	149	399
Chorvátsko	14	74	8	8	27	49
India	9	41	6	14	9	28
Írsko	1	1	6	12	17	41
Island	-	-	-	-	4	6
Izrael	3	5	-	-	58	225
Japonsko	1	4	3	8	26	102
JAR	-	-	-		20	50
Kanada	1	3	1	1	32	95
Katar	-	-	1	1	-	-
Kórea	-	-	14	25	42	74
Litva	1	3	3	7	12	40
Lotyšsko	-	-	-	-	26	72
Macedónsko	9	175	-	-	11	11
Maďarsko	25	110	47	88	811	1692
Malajzia	-	-	-	-	2	2
Malta	-	-		-	12	25
Maroko	10	210	-	-	1	12
Mexiko	5	10	-	-	29	222

Moldavsko	-	-	-	-	1	1
Nemecko	473	1 123	124	236	2 427	9 406
Nórsko	-	-	5	15	14	38
Nový Zéland	-	-	-	-	18	19
Ost. afric. št.	2	2	-	-	4	49
Ost. amer. št.	1	1	-	-	11	69
Ost. ázij. štáty	-	-	-	-	24	90
Ost. eur. št.	3	8	4	10	17	74
Poľsko	76	157	93	124	1 077	4 978
Portugalsko	1	3	3	6	20	35
Rakúsko	160	291	67	126	1313	7 725
Rumunsko	22	63	39	268	127	1 125
Rusko	14	83	3	9	364	2 373
SR	1 883	5 960	3 126	6 481	70 633	349 543
Slovinsko	11	25	2	3	28	52
Sp. arabské emir.	-	-	-	-	1	16
Spoj. Kráľ VB a Sev. Írska	9	25	29	59	235	573
USA	8	24	33	68	175	447
Srbsko	249	4 505	7	8	100	162
Španielsko	7	25	5	6	80	139
Švajčiarsko	23	82	18	24	219	684
Švédsko	15	30	9	20	44	101
Taiwan	-	-	3	3	4	4
Taliano	101	303	101	354	265	591
Tunisko	-	-	2	6	5	24
Turecko	5	6	2	2	26	62
Ukrajina	19	172	18	22	191	798

Zdroj: spracované podľa ŠÚ SR, 2019

Región Trenčín a okolie

Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní	Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní
okres Trenčín	146 907	543 218	okres Ilava	9 961	27 401
Albánsko	4	16	Albánsko	1	1
Argentína	7	8	Argentína	1	1
Austrália	116	183	Austrália	4	9
Belgicko	359	655	Belgicko	6	14
Bielorusko	76	299	Bielorusko	25	101

Bosna a Hercegovina	23	41	Bosna a Hercegovina	7	11
Brazília	24	33	Brazília	2	2
Bulharsko	170	321	Bulharsko	11	18
Cyperská republika	9	32	Česká republika	1 709	4 683
Česká republika	19 430	54 277	Čínska ľudová republika	8	12
Čierna Hora	7	13	Dánsko	2	3
Čínska ľudová republika	463	694	Egypt	3	9
Dánsko	220	417	Estónsko	4	10
Dominikánska republika	3	3	Fínsko	9	9
Egypt	40	319	Francúzsko	46	106
Estónsko	72	115	Grécko	19	27
Fínsko	270	377	Holandsko	56	117
Francúzsko	1 263	2 153	Chorvátsko	30	45
Grécko	50	100	India	22	47
Holandsko	1 155	3 480	Írsko	33	97
Hongkong	6	6	Island	1	8
Chorvátsko	231	532	Izrael	10	16
India	192	1 082	Japonsko	12	42
Indonézia	30	35	Kanada	7	10
Írsko	138	275	Kórejská republika	65	283
Island	23	29	Litva	10	14
Izrael	293	510	Lotyšsko	5	23
Japonsko	304	624	Macedónsko	2	3
Juhoafrická republika	145	181	Maďarsko	227	446
Kanada	249	732	Malta	2	8

Katar	1	1	Maroko	3	12
Keňa	3	17	Mexiko	11	93
Kórejská republika	259	410	Nemecko	440	1 520
Kuba	3	59	Nórsko	2	4
Litva	202	431	Nový Zéland	5	5
Lotyšsko	63	304	Omán	2	31
Luxembursko	51	64	Ostatné africké štáty	16	27
Macedónsko	44	245	Ostatné americké štáty	2	4
Maďarsko	1 013	1 679	Ostatné ázijské štáty	24	62
Malajzia	14	45	Ostatné európske štáty	2	2
Malta	9	11	Poľsko	407	840
Maurícius	1	4	Portugalsko	4	9
Mexiko	100	129	Rakúsko	120	280
Moldavsko	27	38	Rumunsko	12	19
Nemecko	8 778	21 834	Rusko	81	166
Nórsko	167	357	Saudská Arábia	5	6
Nový Zéland	12	23	Singapur	1	2
Ost. africké štáty	90	1 033	SR	5 903	14 456
Ost. americké štáty	40	68	Slovinsko	10	21
Ostatné ázijské štáty	234	681	Sp. Kráľ. VB a Severného Írska	38	94
Ostatné európske štáty	66	142	Spojené štáty americké	133	486
Poľsko	2 345	4 916	Srbsko	165	2 409
Portugalsko	93	161	Španielsko	17	50
Rakúsko	2 428	8 148	Švajčiarsko	13	34
Rumunsko	461	1 044	Švédsko	12	13
Rusko	957	4 652	Taliansko	88	292
Saudská Arábia	42	372	Tunisko	2	6
Singapur	5	5	Turecko	10	19

SR	96 212	409 589	Ukrajina	94	264
Slovinsko	752	1 407			
Spojené arabské emiráty	22	62			
Sp. Kráľ. VB a Sev. Írska	1 301	2 341			
Spojené štáty americké	1 540	2 469			
Srbsko	242	1 744			
Španielsko	511	778			
Švajčiarsko	460	813			
Švédsko	365	532			
Taiwan	99	260			
Taliano	1 263	2 325			
Thajsko	28	156			
Tunisko	81	701			
Turecko	314	494			
Ukrajina	831	5 121			
Vietnam	6	11			

Región Horné Považie

Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní	Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní
okres Považská Bystrica	29 194	99 759	okres Púchov	46 062	233 769
Albánsko	5	5	Albánsko	1	1
Argentína	14	52	Austrália	19	60
Austrália	8	14	Belgicko	54	239
Belgicko	52	139	Bielorusko	26	192
Bielorusko	12	30	Bosna a Hercegovina	1	1
Bosna a Hercegovina	2	2	Brazília	8	23
Brazília	2	6	Bulharsko	3	7
Bulharsko	22	81	Cyperská republika	2	4

Česká republika	3 768	11 471	Česká republika	4 108	12 535
Čierna Hora	1	1	Čierna Hora	10	131
Čínska ľudová republika	40	93	Čínska ľudová republika	31	94
Dánsko	85	159	Dánsko	9	30
Estónsko	5	6	Dominikánska republika	2	2
Fínsko	4	8	Egypt	1	2
Francúzsko	129	226	Estónsko	5	6
Grécko	1	5	Fínsko	58	183
Holandsko	255	573	Francúzsko	168	462
Chorvátsko	54	75	Grécko	5	14
India	19	58	Holandsko	133	302
Indonézia	1	1	Chorvátsko	86	1 500
Írsko	5	14	India	36	279
Island	3	9	Írsko	5	12
Izrael	6	9	Island	20	80
Japonsko	41	168	Izrael	9	22
Juhoafrická republika	3	4	Japonsko	68	327
Kanada	10	37	Kanada	6	8
Keňa	4	32	Kórejská republika	81	155

Kórejská republika	538	4 498	Luxembursko	2	3
Lichtenštajnsko	1	1	Macedónsko	2	2
Litva	51	57	Maďarsko	98	379
Lotyšsko	4	4	Malajzia	2	8
Macedónsko	29	37	Malta	8	24
Maďarsko	195	326	Mexiko	8	24
Malajzia	2	2	Nemecko	1 244	3 922
Malta	1	1	Nórsko	1	8
Mexiko	3	7	Ostatné africké štáty	15	370
Moldavsko	2	2	Ostatné americké štáty	2	4
Nemecko	700	1 497	Ostatné ázijské štáty	33	114
Nórsko	10	34	Poľsko	215	679
Nový Zéland	1	1	Portugalsko	106	448
Oceánia	2	2	Rakúsko	238	1 041
Ostatné africké štáty	8	29	Rumunsko	117	482
Ostatné americké štáty	3	6	Rusko	107	351
Ostatné ázijské štáty	24	35	Slovenská republika	37 555	194 009
Poľsko	422	826	Slovinsko	49	64
Portugalsko	21	40	Spojené kráľovstvo Veľkej	59	146

			Británie a Severného Írska		
Rakúsko	170	340	Spojené štáty americké	58	105
Rumunsko	73	192	Srbsko	753	11 656
Rusko	64	121	Španielsko	36	181
Slovenská republika	20 121	42 520	Švajčiarsko	39	86
Slovinsko	43	242	Švédsko	19	25
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	69	144	Taliansko	149	463
Spojené štáty americké	94	235	Thajsko	11	75
Srbsko	1 211	33 676	Turecko	7	22
Španielsko	27	61	Ukrajina	170	2 403
Švajčiarsko	49	105	Vietnam	4	4
Švédsko	36	71			
Taliansko	481	953			
Thajsko	1	15			
Turecko	26	32			
Ukrajina	161	369			

Región Myjava a Nové Mesto n. V.

Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní	Krajina trvalého pobytu	Návštevníci	Počet prenocovaní
okres Myjava	8 027	17 081	okres Nové Mesto n. V.	28 895	86 804
Argentína	2	4	Albánsko	2	2
Austrália	2	2	Argentína	1	1
Belgicko	51	92	Austrália	4	18
Bielorusko	3	7	Belgicko	35	67
Bosna a Hercegovina	14	34	Bielorusko	40	104
Brazília	3	4	Bosna a Hercegovina	11	13
Bulharsko	15	32	Brazília	6	6
Česká republika	518	882	Bulharsko	583	16 711
Čierna Hora	1	1	Cyperská republika	5	9
Čínska ľudová republika	1	1	Česká republika	4 413	10 010
Dánsko	20	51	Čierna Hora	2	2
Estónsko	1	2	Čínska ľudová republika	38	87
Fínsko	8	26	Dánsko	18	30
Francúzsko	52	85	Dominikánska republika	1	2
Grécko	5	19	Egypt	3	3
Holandsko	22	27	Estónsko	12	17

Chorvátsko	18	30	Fínsko	25	58
India	28	132	Francúzsko	131	214
Írsko	24	77	Grécko	7	8
Izrael	5	5	Holandsko	98	287
Japonsko	2	2	Chorvátsko	83	913
Juhoafrická republika	1	5	India	24	188
Kanada	8	15	Írsko	8	13
Kórejská republika	10	16	Izrael	33	37
Litva	2	2	Japonsko	6	6
Lotyšsko	4	12	Juhoafrická republika	2	5
Luxembursko	1	2	Kanada	12	19
Macedónsko	3	5	Keňa	2	10
Maďarsko	129	583	Kórejská republika	17	110
Nemecko	662	1 646	Lichtenštajnsko	1	1
Nórsko	7	7	Litva	10	14
Ostatné africké štáty	3	3	Lotyšsko	11	23
Ostatné americké štáty	3	6	Macedónsko	4	7
Ostatné ázijské štáty	15	66	Maďarsko	321	914

Poľsko	137	286	Malta	2	2
Portugalsko	3	7	Moldavsko	2	2
Rakúsko	331	701	Nemecko	951	2 492
Rumunsko	24	64	Nórsko	52	137
Rusko	21	53	Nový Zéland	5	5
Slovenská republika	5 500	11 185	Ostatné africké štáty	16	32
Slovinsko	17	21	Ostatné americké štáty	1	1
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	67	205	Ostatné ázijské štáty	23	77
Spojené štáty americké	93	312	Poľsko	671	1 683
Srbsko	60	93	Portugalsko	13	23
Španielsko	40	85	Rakúsko	384	612
Švajčiarsko	2	2	Rumunsko	204	1 941
Švédsko	14	22	Rusko	94	154
Taliansko	49	113	Saudská Arábia	1	6
Turecko	12	24	Slovenská republika	18 867	37 443
Ukrajina	14	25	Slovinsko	216	941
			Spojené arabské emiráty	5	8
			Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	144	272

Spojené štáty americké	64	206
Srbsko	223	1 886
Španielsko	65	124
Švajčiarsko	59	154
Švédsko	30	59
Taliansko	253	691
Turecko	18	36
Ukrajina	559	7 889
Vietnam	4	19